Redacţiunea Administraţiunea Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebérg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 44)

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 244.—Anulŭ LIV. Braşovŭ, Duminecă, 3 (15) Noemvre. 1891.

Braşovŭ, 2 Noemvre st. v.

Din tóte părţile, dela médă-nópte şi médă-ḑi, dela apusŭ şi dela rĕsăritŭ n'audimŭ vestindu-se decâtŭ dorinţa de pace şi speranţa în susţinerea şi asigurarea ei.

Nu de multŭ şi-a desfăşuratŭ ministrulŭ-conducĕtorŭ alŭ Italiei programulŭ sĕu de pace în vorbirea sa dela Milanŭ, descriindŭ starea generală a lucrurilorŭ ca fórte priinciósă păcii, ér curêndŭ după dênsulŭ întâiulŭ ministru alŭ Angliei, marchisulŭ de Salisbury, a asiguratŭ asemenea, că nu vede pe ceriulŭ politicŭ europénŭ nicĭ celŭ mai micŭ norŭ, care ar ameninţa adĭ pacea.

In rĕspunsulŭ, ce l'a datŭ cu ocasiunea primirei delegaţiunei austriace şi unguresci, Majestatea Sa monarchulŭ nostru asigură asemenea, că de pretutindenĭ s'arată numai semne de pace, dér o face cu nisce vorbe precaute, declarândŭ totodată, că încă n'a succesŭ de a se delătura periculele situaţiunei politice europene orĭ de a se pune stavilă înarmărilorŭ generale.

Acéstă parte a vorbirei împĕrătesci, — care se deosebesce de declarările, prea încredute în statornicia vremurilorŭ pacinice, ale miniştrilorŭ de Rudini şi Salisbury — a căşunatŭ atâtŭ la Viena, câtŭ şi la Berlinŭ îngrijirĭ. Găsiră adecă şi icĭ şi colo, că prospectele, ce le face acelŭ discursŭ alŭ tronului susţinerii păcii, suntŭ turbure şi seriόse, ceea ce avŭ ca urmare, că atâtŭ la bursa vienesă, câtŭ şi la cea berlinesă au scădutŭ valorile cursurilorŭ.

Dorinţa de pace a monarchului nostru rĕmâne însĕ cu tóte astea mai presusŭ de orĭ-ce îndoiélă şi deocamdată este liniştitorŭ faptulŭ, ce l'a amintitŭ Majestatea Sa cu mulţămire, că adecă Austro-Ungaria susţine cele mai amicabile raporturĭ cu tóte puterile.

Mai multŭ chiar decâtŭ asigurarea de pace va mulţămi pe popórele împĕrăţiei ceea ce a ḑisŭ monarchulŭ despre stăruinţele, ce se facŭ pentru ca sĕ înceteze odată grijile şi sarcinile de astădĭ şi sĕ se curme costisitórele înarmărĭ generale. Numai de ar fi încoronate de succesŭ stăruinţele în direcţiunea acésta!

Intr'aceea trebue sĕ purtămŭ mai departe sarcinele, ce ni le încarcă în spinare pacea înarmată de adĭ, şi sub a cărorŭ povară stămŭ sĕ îmbrâncimŭ.

Dér déca purtămŭ sarcina fără sĕ mai cârtimŭ, ca cetăţenĭ credincioşĭ ce suntemŭ, sĕ ne gândimŭ şi la drepturile nóstre şi sĕ pretindemŭ recunóscerea şi respectarea lorŭ.

Şi acésta trebue sĕ-o facemŭ cu atâta mai vêrtosŭ, cu câtŭ timpulŭ de pace voiescŭ duşmanii limbei şi ai naţionalităţii nóstre sĕ-lŭ folosescă pentru realisarea planurilorŭ lorŭ de maghiarisare. Ne-au spus'o şi ne-o spunŭ necurmatŭ foile lorŭ, că de aceea mai alesŭ dorescŭ sĕ se susţină pacea timpŭ câtŭ mai îndelungatŭ, ca sĕ-şĭ pótă realisa programulŭ lorŭ.

Care este programulŭ adversarilorŭ noştri, scimŭ şi ne convingemŭ ḑilnicŭ. Dér programulŭ nostru cum este privitŭ şi urmatŭ de noi? Cum ne apĕrămŭ noi Românii în contra sistematicelorŭ nisuinţe de cutropire ale adversarilorŭ noştri?

Privindŭ jurŭ împrejurŭ trebue sĕ mărturisimŭ, că nu vedem pe fraţii nostri românĭ lucrândŭ aşa precumŭ se cuvine şi precum se cere în vremile grele de adĭ, mână'n mână cu credinţă tare în isbânda dreptăţii.

Ne întristéză lucrulŭ acesta tocmai aşa de multŭ, pe câtŭ de multŭ ne mâhnesce când băgămŭ de sémă, că şi între conducĕtorii nostri vrea sĕ se vîre intriga şi îngâmfarea egoistă, care pune pofta şi ambiţiunea unora mai presusŭ de marele interese ale luptei nóstre naţionale.

Neajunsurile, pĕcatele şi slăbiciunile nóstre proprii trebue sĕ le cunóscemŭ mai întâiu ca sĕ putemŭ sĕ ne îndreptămŭ. Şi până ce nu vomŭ dobêndi acestŭ resultatŭ sĕ nu ne liniştimŭ.

Căcĭ dela tăria legăturei dintre noi şi dela buna nóstră înţelegere în luptele ḑilnice pentru dreptŭ şi libertate atêrnă viitorulŭ nostru succesŭ.

Décă dér timpulŭ de pace adversarii nostri voiescŭ sĕ-lŭ folosescă pentru a'şĭ realisa scopurile lorŭ despotice, noi sĕ lucrămŭ spre a zădărnici acele scopurĭ, carĭ tindŭ la maghiarisarea nóstră.

Acésta însĕ numai aşa vomŭ puté-o ajunge, décă înainte de tóte vomŭ fi strictĭ şi neînduplecaţĭ faţă de noi înşi-ne şi de slăbiciunile nóstre. Căcĭ ce ar fi de noi décă am suferi ca intriga séu rea voinţa sĕ-şĭ vîre aculŭ veninosŭ între noi?

Sĕ folosimŭ dér timpulŭ şi sĕ căutămŭ a ne întări în întru, ca sĕ putemŭ cu atâtŭ mai uşorŭ zădărnici uneltirile adversarilorŭ llmbei şi ai naţionalităţii române.

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Novembre.

— In şedinţa dela 11 Novembre s. n. a **representanţei comunale din Praga** s'au încinsŭ vii discuţiunĭ între Cehii tinerĭ şi Cehii bĕtrânĭ. Unŭ deputatŭ din partida Cehilorŭ tinerĭ cerù din nou ca stradele oraşului Praga sĕ aibă numai table cu numirea lorŭ *în limba cehă* şi că învitările la şedinţele representanţei comunale sĕ nu se facă ca până acum în limba germană şi cehă, ci numai în cea cehă. In representanţa nóstră, ḑise deputatulŭ cehŭ, se află numai unŭ Germanŭ, acesta nu trebue luatŭ în considerare. Ar trebui ca pentru cei 89 representanţĭ comunalĭ învitările sĕ se litografeze, ér pentru singurulŭ germanŭ, care de 40 de anĭ este stabilitŭ în Praga şi ai cărui clienţĭ suntŭ aprópe numai cehĭ, sĕ i-se scrie în limba germană. Antisemitulŭ *Brzeznovsky*, se declara în contra unei astfelŭ de esceptiunĭ pentru unŭ singurŭ Germanŭ. Primarulŭ din Praga trebue sĕ facă aceea ce face şi primarulŭ din Reichenberg. Lupta trebue urmată până la cuţitŭ, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte. — Primarulŭ oraşului Praga propuse ca învitările sĕ se redacteze ca şi până acum, în ambele limbĭ. Punêndu-se propunerile la votŭ, se hotărî *ca în viitorŭ stradele oraşului sĕ pórte numirĭ numai în limba cehă.* Propunerea relativă la învitările la şedinţele representanţei comunale, s'a înaintatŭ consiliului orăşănescŭ spre mai de aprópe esaminare.

— In Dumineca trecută s'a serbatŭ în Ville d'Avray lângă Paris desvĕlirea solemnă a **monumentului lui Gambetta.** De faţă se aflau la acéstă serbare numĕróse deputaţiunĭ din aprópe tóte oraşele şi satele Alsaţiei şi Lotaringiei. Dintre persónele oficióse au luatŭ parte, ca representantŭ alŭ guvernului ministrulŭ de instrucţiune publică *Bourgeois*, ca representantŭ alŭ presidentului republicei colonelulŭ *Pisloi*, subsecretarulŭ de statŭ *Etienne*, subşefulŭ cabinetului ministrului de rĕsboiu, colonelulŭ *Pamard*, apoi preşedintele camerei *Floquet* şi unŭ mare numĕrŭ de senatorĭ şi deputaţĭ. Diferitele reuniunĭ din Alsaţia au apărutŭ cu steagurĭ, pe carĭ erau imprimate numele oraşelorŭ *Strasbourg*, *Metz*, *Gravelotte* şi altele. O societate filarmonică din Alsaţia, întonà mai întâi *Marseillaisa*, după care luà cuvêntulŭ d-lŭ *Scheurer-Kestner* şi arătà câtŭ de multŭ sĕrbătoritŭ este

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS".

Pavelŭ Cătana.

Trad. din limba cehă.

(Urmare.)

In ḑiua aceea cătră séră era mare zarvă la Novacŭ.

Luca şi Mateiu se întorseseră dela şcólă şi aduseseră la bunica: cernélă, hârtiă şi douĕ pene ne mai întrebuinţate. Cu toţii se adunaseră sĕ-i rĕspundă lui Pavelŭ.

Cine era sĕ le fie logofĕtŭ? Bunica da cu socotéla, că de bună sémă Petronila; déră fata îi mulţămì de slujbă, dicêndŭ: „Sciţĭ, că eu sunt grea de mână şi grea de capŭ. Trebue sĕ mĕ gândescŭ unŭ anŭ de ḑile până sĕ potŭ pune unŭ cuvêntŭ pe hârtiă. După a mea părere celŭ mai potrivitŭ pentru acestŭ lucru ar fi Luca. Elŭ nu numai că are scrisóre cetéţă, déră chiar la alcătuitulŭ vorbelorŭ se pricepe de minune. Sĕ vĕ arete numai ce a scrisŭ la şcólă şi vĕ va prinde mirarea. Noi iştialalţĭ îi vomŭ spune unulŭ una, altulŭ alta şi în chipulŭ acesta o vomŭ scóte la cale".

Dreptŭ sĕ vorbimŭ, Luca nu mai scrisese până atuncĭ nicĭ o scrisóre şi póte că totŭ nu se îndoia baba înzadarŭ de vrednicia lui. Cu tóte aceste băiatulŭ nu-şĭ pierdù curajulŭ, ci voindŭ sĕ le arate la ai sĕi, că nu e tocmai aşa de nimica cum gândescŭ ei, începù bărbătesce sĕ linieze hârtia, luà pana în mână şi-i dete de scire bĕtrânei, că e gata şi că numai sĕ începă a-i spune.

Cele dintâi vorbe, ce le rostì bunica furĕ „Iubite Pavele!" Cu aceste cuvinte se învoiră lesne şi ceilalţĭ, ḑicêndŭ, că aşa e obiceiulŭ sĕ se începă fiecare scrisóre şi că şi voiniculŭ începuse cu: „Iubite taică şi multŭ dorită bunică!"

Luca începù dér mai întâiu a ḑice din gură şi apoi a pune pe hârtiă slovă de slovă, până ce înciocălà vorba „Iubite", şi nu multŭ după acésta se ivì şi numele flăcăului din cătane, déră cu o singură deosebire. Anume, şcolarulŭ nostru, nu sciu din nebăgare de sémă, séu din ce pricină a scrisŭ „Pabele", în locŭ de „Pavele".

Aşa déră: „Iubite Pabele".

Logofĕtulŭ împărtăşi cu îngâmfare celorŭ dimprejurulŭ sĕu, ce era pe hârtie. Babei nu-i venea sĕ crédă odată cu capulŭ aşa minune ne mai vĕḑută şi ne mai auḑită, dreptŭ aceea îi ḑise Petronilei, sĕ se uite şi ea şi sĕ vaḑă, aşa sĕ fie într'adevĕrŭ? Fata privì şi apoi îi spuse, că ce e dreptŭ, se miră şi ea, câtŭ de frumosŭ a scrisŭ fratele sĕu, déră că numai ceva nu înţelege. Pentru ce a scrisŭ elŭ „Pabele", în locŭ de „Pavele"?

Acum o cam băgà pe mânecă învĕţatulŭ nostru, déră totuşĭ nu se dete cu una, cu douĕ, ci îndată mi-o croì, că asta este după scrierea cea nouă, pe care le-a arătat'o domnulŭ dascălŭ ḑilele trecute, şi că soră-sa n'avea de unde se pricepe la astfelŭ de istorii.

'I se prinse minciuna şi prin urmare totŭ „Iubite Pabele" rĕmase. După aceste cuvinte urmà:

„Vei sci, că din mila lui Dumneḑeu ne aflămŭ sănĕtoşĭ, care sănĕtate dorimŭ sĕ ţi-o dăruéscă şi ţie acelaşŭ prea puternicŭ. Vei sci mai departe, că ne amŭ veselitŭ fórte, când amŭ auḑitŭ vestea, că până acuma n'ai fostŭ dusŭ la bălae; déră că apoi mare întristare ne a prinsŭ, când amŭ cetitŭ, că totŭ nu vei avé parte sĕ scapĭ de socŭ şi de primejdii..."

Dér acuma se'nfundà vulpea în sacŭ, Petronila băgà de sémă, că logofĕtulŭ schimosise „bătae" în „bălae" şi „focŭ" în „socŭ"; dreptŭ aceea nu se mai lăsà pe scrierea cea nouă, ci silì pe Luca sĕ îndrepteze greşelele. Toţĭ pricepură că aşa este. Mai cu sémă bunica ţinea una că:

„Bună vremea, lea Comşoae!
— Écă mulgŭ acéstă oae.
„Da nea Comşa ce mai face?
— Nu prea are lapte.

„Auḑĭ d-ta, „focŭ" şi „socŭ", „bătae" şi bălae". Troncŭ, Marico!...; băiatulŭ, totŭ băiatŭ".

Şi p'aci p'aci sĕ-i ia bietului Luca péna din mână şi sĕ o dee Petronilei. Insĕ fata nu voia sĕ-şĭ facă de ruşine pe frăţiorulŭ şi de aceea spunea mereu, că de s'ar apuca ea de scrisŭ, nicĭ în ḑece ḑile n'ar puté sĕ fie gata. Nu tăgăduì cu tóte acestea, că şi ea îi va scrie vre-o trei patru cuvinte lui Pavelŭ, dér în deosebĭ pe altă hârtiă, de óre ce aşa este voinţa lui şi ceea ce voesce elŭ, nu póte lăsa neîmplinitŭ.

In chipulŭ acesta băiatulŭ nu fù scosŭ din pâne, ci îşĭ urmà lucrarea mai departe. Ce e dreptŭ, acuma, se aşeḑase soră-sa lângă elŭ şi se uita cu băgare de sémă, nu care cumva sĕ mai smintéscă vre-o vorbă. Inainte de a primi ceva în scrisóre, se sfătuiau amêndoi, décă se potrivesce. Firesce, că pe lângă

Gambetta în Alsaţia-Lotaringia. Rěspunse apoi ministrulŭ *Bourgeois*, accentuândŭ, că Republica a eşitŭ învingĕtóre din încercarea cea mai periculósă, ea pare, ḑise elŭ, atâtŭ de tare, atâtŭ de solidŭ întemeiată pe voinţa ţĕrii încâtŭ partidele, carĭ au îndreptatŭ asupra ei atacurĭ, acum renunţă la luptă. Francia şi-a recuceritŭ rolulŭ ei istoricŭ şi rangulŭ ei de odinióră, a aflatŭ în străinătate simpatii durabile şi pretutindenĭ unde se arată drapelulŭ ei, ea este salutată, cum i-se cuvine unei puternice naţiunĭ iubitóre de pace. In acéstă óră de siguranţă şi de încredere, adause ministrulŭ, trebue sĕ ne gândimŭ înapoi la acela, care nu avù fericirea, de a-o cunósce, şi care cu tóte acestea a contribuitŭ atâtŭ de multŭ pentru a o pregăti, şi a-o face posibilă. Apoi terminà cu următóre cuvinte: „Acestŭ petecŭ de pămêntŭ, va fi de aḑĭ înainte sfântŭ; naţiunea va privi cu devotamentŭ la acestŭ odorŭ, şi décă vre-odată s'ar ivi pentru republică şi patrià o ispită grea ea va alerga aicĭ, pentrua a lua sfaturĭ înţelepte şi hotărîrĭ eroice".

SCIRILE ḐILEI.

— 2 (14) Noemvre.

D-lŭ Traianŭ H. Popŭ, colaboratorulŭ nostru, îşĭ va împlini, precum amŭ anunţatŭ deja, mâne în 15 Novembre st. n. la 8 óre diminéţa osînda de unŭ anŭ în închisórea de statŭ dela Seghedinŭ, la care a fostŭ condamnatŭ când cu procesulŭ de pressă din anulŭ trecutŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei". Mâne la aceeaşĭ óră din ḑi confratele nostru va fi aşadéră liberatŭ şi peste câteva ḑile vomŭ avé bucuria de a-lŭ puté saluta érăşĭ în mijloculŭ nostru, unde se va re'ntórce pentru a-şĭ reocupa postulŭ sĕu în redacţiunea nóstră. — Salutămŭ cu bucurià liberarea iubitului nostru confrate şi dorimŭ din inimă, ca esemplulŭ d-sale de abnegaţiune pentru causa naţională sĕ servéscă ca încuragiare tinerimei nóstre, dela care se aştéptă încă multe jertfe în viitorŭ pentru a puté duce la sfêrşitŭ marea operă a revindecării dretului poporului românŭ.

Amai rĕmasŭ în închisórea de stat d-lŭ *Ioanŭ Macaveiu*, căruia 'i dorimŭ paciinţă pentru ca sĕ supórte cu bărbăţiă românéscă şi restulŭ de vre-o 7 lunĭ, ce mai are sĕ le facă în închisórea unguréscă.

***

In amintirea fericitului Stroescu Dumineca viitóre, înaintea ameḑii, se va oficia în biserica română gr. or. din Gróvĕrŭ (Braşovŭ) parastasulŭ în amintirea rĕposatului de pià memorià *Michailŭ Stroescu*, generosulŭ donatorŭ în favorulŭ Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilorŭ şi sodalilorŭ românĭ din Braşovŭ. — Totŭ atuncĭ în edificiulŭ gimnasialŭ, la órele 2 d. a., se vorŭ împărţi din fundaţiunea acestui generosŭ binefăcĕtorŭ haine între învĕţăceii sĕracĭ dela diferite meserii. Doritorii de-a asista la aceste acte, suntŭ învitaţĭ cu tótă onórea.

***

Din statistica Budapestei. Cu ocasiunea numerotărei de ĕstŭ anŭ a poporaţiunei din Budapesta, s'au găsitŭ după cum comunică foile unguresci, 403,941 de locuitorĭ, carĭ pricepŭ limba maghiară; nemţesce sciu 313,040, ér slovăcesce 66,901. Dintre Maghiarĭ sciu vorbi limba română 991, ér dintre Românĭ pricepŭ limba unguréscă *4,441*. Se aflâ în Budapesta 57,000 de Nemţĭ şi 11,000 de Slovacĭ, carĭ nu vorbescŭ nicĭ o bóbă ungureşce.

***

Inveninare prin terpentinŭ. Ḑilele acestea s'a întêmplatŭ în Săcuime douĕ casurĭ de mórte, urmate în urma întrebuinţărei terpentinului ca medicină. Unŭ faurŭ sĕcuiu din Sepsi-Sântgeorgĭ, cu numele Kuti Iános, cu ocasiunea potcovirei unui calŭ s'a rănitŭ puţinŭ la unŭ degetŭ şi fiindcă în satŭ este obiceiulŭ de-a lega ranele cu terpentinŭ, făcù şi elŭ asemenea, înfăşindu-şĭ degetulŭ rănitŭ într'o cârpă cu terpentinŭ. Curêndŭ după acésta, vĕḑêndŭ, că terpentinulŭ măresce durerile, nenorocitulŭ faurŭ alergă la medicŭ, dér era târḑiu; terpentinulŭ îĭ inveninase sângele şi după câteva ḑile murì. Altŭ casŭ s'a întêmplatŭ în Gidofalva cu locuitorulŭ Vitàlyos György, Acesta tăindŭ nisce lemne cu firezulŭ, din nebăgare de sémă îşĭ făcu o ranŭ neînsĕmnată la mâna stângă. Rana şi-o legâ cu terpentinŭ şi apoi în ḑiua următóre se duse împreună cu nevastă-sa la pădure. Acolo însĕ îlŭ cuprinseră nisce durerĭ atâtŭ de marĭ, încâtŭ nevastă-sa abià îlŭ putù aduce acasă, unde în urma inveninărei sângelui, după suferinţe de trei ḑile murì. Aceste douĕ casurĭ potŭ servì ca admoniare multora şi dintre ţeranii nostri, carĭ în casurĭ de nevoiă, în locŭ de a alerga de timpuriu la medicŭ, recurgŭ la totfeliulŭ de boscóne, supunêndu-se la doftoria unorŭ babe nepricepute.

***

Din comitatulŭ Cluşiului ni-se scrie: „In 8 Noemvre n. c. s'a ţinutŭ în comuna Sfăraşŭ sinodulŭ eparchialŭ alŭ tractului protopopescŭ gr. cat. alŭ Almaşului-mare, la care au luatŭ parte aprópe toţĭ membrii din clerŭ şi dintre mirenĭ, carĭ au fostŭ învitaţĭ. In acestŭ sinodŭ s'au discutatŭ multe şi interesante cestiunĭ şcolare, ér veteranulŭ vice-protopopŭ, d-lŭ Vasiliu Poruţŭ, li-a datŭ celorŭ presenţĭ şi mai alesŭ învĕţătorilorŭ poveţe părintescĭ în privinţa atitudinei şi purtărei lorŭ în viitorŭ". — *m.*

***

Preţulŭ bucatelorŭ în sĕptĕmâna acésta pe piéţa din Braşovŭ a rĕmasŭ cam neschimbată; mai alesŭ orzulŭ şi ovĕsulŭ se ţinŭ bine în privinţa preţului. — După o scire din Petersburg a ḑiarului „Pol. Cor.", este sigurŭ, că guvernulŭ rusescŭ va oprì câtŭ mai curênd şi esportulŭ grâului. Décă acésta se va adeverì, posibilŭ, că preţulŭ bucatelorŭ va lua şi la noi o tendinţă mare spre urcare.

***

Musica regimentului de infanterià Nr. 32, va da unŭ concertŭ Duminecă în 15 Noemvre în sala hotelului centralŭ Nr. 1. Programa este următórea: 1) Kreutzer Ouvertură la opera „Das Nachtlager in Granada". 2) F. Lehar jun. „Elfentanz" concertŭ Walzer. 3) F. Liszt: „I. Rhapsodie hongroise". 4) E. Waldteufel: „Amour et Printemps" Vals. 5) C. Seide: Poutpourri din opera lui Offenbach „Orpheus". 6) Fr. Klein: „Suvenirĭ de Mehadia". Fantasià românéscă. 7) Fr. Sommer: „Wanderbilder" mare poutpourri. 8) I. Bayer: „Tanz der Blumenmädchen und Condottieri" din baletulŭ „Rouge et noir". 9) A. Sulivan. Divertisement din opera „Micado". 10) E. Hamm: Amintire la „Richard Wagner".

***

Lupĭ. In jurulŭ Aradului s'au ivitŭ mulţime de lupĭ. După cum sé scrie din Iosăşelŭ, în hotarele comunelorŭ Zimbru şi Brusturescŭ de câtva timpŭ s'au sporitŭ lupii în mĕsură aşa de mare, încâtŭ nu numai animalele, dér nicĭ chiar viéţa ómenilorŭ nu mai e asigurată. Primăria unei comune a cerutŭ dela vicespanulŭ, ca sĕ arangeze o vênătóre de lupĭ, deórece locuitorii nu mai cutéză sĕ ese din casă afară de frica lupilorŭ. — Mâncatu-i-ar fi lupii pe cei ce au pusŭ dare pe puscĭ, ér nu pe bieţii locuitorĭ, cărora li-s'a făcutŭ imposibilă ţinerea armelorŭ.

NECROLOGŬ. **I. N. Ciuceanŭ**, representantulŭ afacerilorŭ comerciale ale d-lui G. Şerbănescu din Bucurescĭ, a reposatŭ Mercurea trecută în etate de 38 de anĭ. — **Anisa Duma n. Tanco**, soţia d-lui George Duma, proprietarŭ în Săcalulŭ de pădure, a rĕposatŭ la 30 Octomvre v. c. în anulŭ alŭ 52-lea alŭ etăţii. — **Alexandra Serbu**, fiica d-lui învĕţĕtorŭ Georgiu Serbu din Toraculŭ-micŭ, a rĕposatŭ la 3 (15) Septemvre c. în etate de 21 de anĭ. Intristatulŭ tată esprimă pe acéstă cale mulţămită sinceră d-lorŭ preoţĭ şi învĕţătorĭ din Toracul-mare precum şi tuturorŭ amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ din depărtare, carĭ prin scrisorile lorŭ şi-au esprimatŭ condolenţa din din acestŭ tristŭ incidentŭ.

Aprobare de statute.

Aflămŭ, că statutele *reuniunei femeilorŭ române* din *Rĕşinarŭ* au fostŭ aprobate de către ministrulŭ ungurescŭ de interne sub nr. 81,343 a. c.

Cum vine, că pe cândŭ în Rĕşinarŭ se apróbă statutele, în Sătmarŭ totŭ femeilorŭ române li-se refusă aprobarea statutelorŭ?

Amŭ arătat'o în articolulŭ de fondŭ din numĕrulŭ trecutŭ de Dumineca: Maramurĕşulŭ, Sătmarulŭ etc. unde poporaţiunea nóstră românéscă este mai mică la numĕrŭ ca cea unguréscă, guvernulŭ a hotărîtŭ maghiarisarea fără milă a Românilorŭ, dincóce unde suntŭ mai mulţĭ şi mai compacţĭ îĭ mai lasă deocamdată sĕ aibă câte o biată de reuniune, dér pentru aceea se îngrijesce cu atâtŭ mai multŭ de a le pregătì şi acestora peirea naţională cu ajutorulŭ legilorŭ de maghiarisare dela 1879, 1883 şi a celei din anulŭ acesta, a Kişdedovurilorŭ.

Despotismulŭ de rassă maghiar procede cu multă tactică şi precauţiune; unde nu-i vine la socotélă de-a ataca de-a dreptulŭ, ca sĕ nu facă prea mare gură în lume, acolo âmblă sĕ-şĭ ajungă acelaşĭ scopŭ prin încungiurŭ.

Dér Dumneḑeu nu-i va ajuta!

Cestiunea română în Germania.

Asociaţiunea studenţilorŭ germanĭ din Greifswald, la apelulŭ făcutŭ de studenţii românĭ de a coopera împreună în favorulŭ subjugaţilorŭ din Transilvania şi Ungaria au trimisŭ, ca rĕspunsŭ, studenţilorŭ nostri următórea scrisóre de aprobare simpatică:

Cu cea mai viuă simpatià şi satisfacţiune amŭ urmăritŭ deslusirile scrisórei vóstre, în care ne anunţaţĭ întemeiarea asociaţiunei vóstre, şi în care ne esplicaţĭ scopurile ei. Căcĭ în adevĕrŭ voi urmăriţĭ aceleaşĭ ţinte, pe carĭ le aplaudămŭ şi noi din tótă inima, când e vorba de a sări în ajutorulŭ Germanismului.

Din articolulŭ 7 alŭ statutelorŭ vóstre reiese că asociaţiunea vóstră nu

---

tótă paza, totŭ se mai strecurară în carte destule greşelĭ. Afară de acésta rêndurile fură împestriţate cu vre-o câţĭ-va purcelaşĭ numai bunĭ de tăiatŭ. Dér ce póte fi desĕvêrşitŭ pe acéstă lume pĕcătósă!

'I se împărtăşì lui Pavelŭ, că la toţĭ le pare rĕu după elŭ şi că, Dómne sfinte!, cum s'arŭ mai bucura, când arŭ puté sĕ-lŭ vaḑă érăşĭ în mijloculŭ lorŭ. Că au umblatŭ sĕ-lŭ scape, déră că tóte silinţele li-au fostŭ zadarnice. Ilŭ sfătuiau, sĕ vaḑă şi elŭ nu cumva s'ar puté sĕ se mântuéscă de nĕcazŭ şi sĕ se întórcă acasă. Ilŭ întrebau, de cumva are lipsă de parale, scriindu-i, că ei îi vorŭ trimite bucurosŭ vre-o câţĭ-va zloţĭ, numai sĕ scie cum şi unde. Mai departe îi spuneau sĕ se păzéscă bine şi sĕ nu se bage în focŭ tocmai acolo, unde e mórte mai multă, căcĭ de cumva s'ar întêmpla — dómne feresce — sĕ-lŭ ajungă vr'unŭ rĕu, sĕ scie, că se vorŭ prăpădi cu toţii.

Ilŭ încredinţară de iubirea lorŭ faţă de dênsulŭ, poftindu-i fiă-care pe rêndŭ norocŭ şi sănĕtate.

Ba bĕtrâna atâtea totŭ spunea, încâtŭ ḑece scriitorĭ sĕ fi fostŭ şi totŭ n'ar fi pututŭ birui.

In sfîrşitŭ 'i se făcură cunoscutŭ flăcăului tóte schimbările întêmplate dela plecarea lui. I-se împărtăşi, ce vreme umblă, în ce stare se află vitele, cum suntŭ sĕmĕnăturile şi altele de acestŭ felŭ. La urma urmelorŭ se mai închinară încă odată cu toţii cu sănĕtate şi-i făgăduiră că se vorŭ ruga ferbinte părintelui îndurărilorŭ pentru alŭ lorŭ fiu, nepotŭ şi prietinŭ.

Fata cetì în auḑulŭ tuturorŭ scrisórea întrégă spre marea bucurià a babei, care nu se puté mira îndestulŭ, câtŭ de minunatŭ era alcătuită. Hârtia fù pusă în psaltirea cea afumată şi astfelŭ se sparse têrgulŭ.

Séra, după ce isprăvì cu lucrulŭ, Petronila se pregătì sĕ scrie şi ea iubitului sĕu vre-o câteva rêndurĭ. Se duse drept-aceea în cămară, unde-şĭ pusese de ḑiua o luminŭ cumpĕrată anume din Rocoşinŭ. Tóte erau gata: hârtiă, cernélă . . . dér stăi! Ce vorŭ fi avêndŭ óre penele de nu vorŭ sĕ scrie nicĭde cum?

Diavolulŭ de Mateiaşŭ n'avuse de lucru şi după ce sfîrşì Luca de scrisŭ, puse mâna pe pene, voindŭ sĕ trimită şi elŭ o carte bădicului din cătane. Şi unde nu mi-ţĭ începù a scârţăi pe o scândurică, ḑicêndŭ din gură totŭ ce auḑise în casă la bunica şi zugrăvindŭ felŭ de felŭ de încovrigăturĭ şi de pocitănii, de rĕmaseră bietele condee cu ascuţişele tocmai ca nisce rĕschitorĭ.

Vedeţĭ d-vóstrĕ, câtŭ de tare e supusŭ omulŭ la voinţa întêmplării!

Ce era de făcutŭ? Alte pene nu se mai găsiau; sĕ le dirégă pe cele stricate nu se pricepea nimenea din casă.

Scrisulŭ rĕmase baltă de astă-dată.

Sĕ te ţii a doua ḑi găgăitŭ la bietele gâsce. Nicĭ una nu scăpà cu aripile nejumulite. Petronila le batjocurì fără milă, dându-le podóbă lui Luca, căruia-i ḑise, sĕ róge pe jupânulŭ dascălŭ ca sĕ-i taie vre-o douĕ pene de scrisŭ. Trecură şi ciasurile de şcólă şi, slavă Domnului, acuma se aflau condeie din destulŭ.

Fata nóstră tăià cu o custură ruginită o bucată de hârtiă, o linià şi o îndoì; apoi se puse pe lucru. Luca avea sĕ-i facă slovele cele marĭ, de óre-ce era mai priceputŭ în acéstă privinţă decâtŭ dênsa; déră pentru acésta nu-i era ertatŭ în nicĭ unŭ chipŭ sĕ citéscă ce scrisese soră-sa. Băiatulŭ o întrebă de ce se feresce aşa tare? Petronila îi rĕspunse, că aşa vrea Pavelŭ; mai departe nu cercetă frăţiorulŭ. Atâta putù găci, că şi ea a începutŭ cu „Iubite Pavele!", deóre-ce buchile cele d'intâi, ce avù sĕ le facă, fură: I şi P.... mai încolo nu-şĭ mai bătù capulŭ.

Cu mare nĕcazŭ isbutì în sfîrşitŭ fata lelei Catrine sĕ încioc ăleze scrisórea următóre:

„Iubite Pavele!

Luca te-a încunosciinţatŭ, care este aflarea nóstră, drept-aceea nu mai facŭ vorbă încă-odată despre acestŭ lucru, ci numai îţĭ împărtăşescŭ, că sunt învoită cu tóte ce le scrii într'alŭ tĕu biletŭ, pe care l'am primitŭ după cum ţĭ-a fostŭ voia şi pe care alt-cineva nu l'a cetitŭ şi nu-lŭ va ceti. Dreptŭ sĕ-ţĭ spunŭ şi eu mĕ simţiamŭ întocmai ca şi tine, dér acuma lasŭ ruşinea la o parte şi-ţĭ mărturisescŭ din totŭ sufletulŭ, că tu îmĭ eştĭ mai dragŭ decâtŭ orĭ şi cine pe lume. Sĕ nu ducĭ nicĭ o témă că te voiu uita vr'odată, numai şi tu sĕ-ţĭ aducĭ din când în când aminte de mine, căcĭ altfelŭ de bună sémă m'ai băga în pămêntŭ. Incâtŭ privesce cununia nóstră viitóre, sĕ scii, că décă va fi cu voia celui de susŭ, eu nu mĕ voiu da la o parte.

Multă turburare îmĭ pricinuesce gândulŭ, că te aştéptă felŭ de felŭ de primejdii. Ce n'aşĭ da sĕ te potŭ scăpa din nĕcazŭ şi sĕ te aducŭ la ai noştri!... dér nu se póte. Trebue sĕ mĕ mulţămescŭ, rugândŭ pe prea curata fecióră

este curată studenţéscă. Prin acésta, ea va fi fórte propriă de a-şi realisa scopurile şi tendinţele în modŭ câtŭ se póte de practice. Prin agitaţiunile vóstre, voi sunteţĭ astfelŭ în stare de a produce o impresiune mai adêncă ásupra opiniunei publice decâtŭ noi carĭ avemŭ asociaţiunĭ compuse numai din studenţĭ.

In ce privesce propunerile ce ni-le faceţĭ, ele nu potŭ decâtŭ sĕ între şi în gândirea şi în entusiasmulŭ nostru. E sigurŭ, că în semestrulŭ celŭ mai apropiatŭ, lucrurĭ grele ne stau înainte; ér décă în timpulŭ acesta voi veţĭ puté produce óre-carĭ resultate, acésta va fi pentru noi o impulsiune de a păşi şi noi cu tótă energia în favórea fraţilorŭ noştri oprimaţĭ.

Şi de óre-ce în semestrulŭ viitorŭ tóte asociaţiunile studenţilorŭ germanĭ vorŭ ţiné cuvêntulŭ lorŭ din Kuffhaus, vomŭ aduce acéstă mare cestiune în discuţiune şi ne vomŭ încerca pe câtŭ ne va fi cu putinţă, de a înduplece tóte asociaţiunile, ca ele sĕ-şĭ ia obligaţiunea de a sprijini materialicesce pe fraţii noştrii subjugaţĭ.

O împrejurare însemnată face ca scopulŭ vostru sĕ fiă multŭ mai uşorŭ de ajunsŭ, decâtŭ ar puté sĕ fiă alŭ nostru. Nenorocoşii voştri fraţĭ locuescŭ în masse compacte împrejurulŭ hotarelorŭ Regatului vostru: în Transilvania, Ungaria şi în Basarabia, strânşĭ uniţĭ între dênşii. Gândiţi-vĕ acum la situaţiunea fraţilorŭ noştri. Orĭ unde îţĭ întorcĭ privirea în Ostulŭ Europei, se găsescŭ în numĕrŭ mare micĭ insule de germanĭ: în provinciile ostice, peste tótă Rusia de méḑă-ḑi până la Wolga şi Marea Négră. Aci germanismulŭ décă unŭ ajutorŭ repede nu le-arŭ veni e osânditŭ la peire. In Austria cislaitanică era odinióră germanismulŭ în puterea sa dominătóre şi strălucită, ér astăḑĭ este persecutatŭ şi maltratatŭ sub presiunea turbată a luptelorŭ de rasă şi a esploatării semitice. Şi nu mai fericiţĭ suntŭ, după cum ne arătaţĭ voi — şi aceste ale vóstre păreri le împărtăşimŭ în mĕsură mai mare chiar cu nenorociţii noştri fraţĭ din Transilvania şi Ungaria.

Aceştia îndură suferinţele, carĭ o sórtă amară îĭ numĕră între membrii unei naţiunĭ marĭ, care în rĕsbóie glorióse a unitŭ partea cea mai mare a membrilorŭ ei dér care prin posiţia ei politică e împedecată de a-şĭ arunca în cumpĕnă cuvêntulŭ ei puternicŭ în interesulŭ fraţilorŭ ei. Dér nu ajunge atâtŭ. Mii de fraţĭ de-ai noştri emigréză în fiă-care anŭ străinătatea depărtată mai alesŭ în Statele Unite şi mulţĭ cadŭ jertfă Yaukee-itmului şi suntŭ perduţĭ pentru totdéuna din rêndulŭ naţiunei lorŭ. Ce e dreptŭ se arată din ce în ce mai multe semne, că şi dincolo de Oceanŭ se redeşteptă consciinţa naţională, dér de lucratŭ cu multă putere e şi acolo.

Asta ar fi, aşa ḑicêndŭ, o listă superficială a punctelorŭ, unde ar fi vorba de ajutorarea fraţilorŭ noştri. Şi décă e vorba de a lucra cu folosŭ cu micile nóstre puterĭ, acéstă lucrare va cere de sigurŭ o muncă uriaşă.

Dér în acestŭ programŭ fraţii noştri din Transilvania şi Ungaria ocupă unŭ locŭ însemnatŭ, care nu póte decâtŭ sĕ ne împingă în lupta hotărită contra tiranilorŭ lorŭ.

Vouĕ însĕ, stimaţĭ colegĭ, vĕ esprimămŭ din inimă mulţumirile nóstre adresându-vĕ la noi cu o inimă atâtŭ de deschisă şi făcêndu-ne aceste propunerĭ, pe care inimile nóstre le coprindŭ cu entusiasmŭ şi mândriă.

Pentru asociaţiunea studenţilorŭ din Greifswald, **Ottogrell**, *stud. theol. et hist.*

Reîntórcerea Regelui Carolŭ la Bucurescĭ.

„Timpulŭ“ dela 9 Novembre v. raporteză următórele:

Erĭ la 3 şi jum. d. am. Suveranulŭ României însoţitŭ de A. S. R. principele moştenitorŭ, după o lipsă de vre-o trei lunĭ din ţéră, s'au întorsŭ în capitală.

La gară cetăţenii capitalei erau în numĕrŭ considerabilŭ. Pe peronŭ toţĭ miniştrii, corpulŭ diplomaticŭ, primarulŭ capitalei, prefectulŭ poliţiei şi tóte autorităţile civile şi militare au întêmpinatŭ pe M. S. Regele şi pe moştenitorŭ, urându-le bună venire. S'au oferitŭ M. S. Regelui şi principelui Ferdinandŭ mai multe buchete de florĭ.

La palatŭ Suveranulŭ a fostŭ primitŭ în strigăte entusiaste de „ura!“ Séra la órele 7 a urmatŭ retragere cu facle în curtea Palatului. Câte unŭ detaşamentŭ din fiă-care corpŭ şi tóte musicele militare precum şi unŭ mare numĕrŭ de persóne a luatŭ parte la acéstă retragere.

M. S. Regele şi A. S. Regală, înconjuraţĭ de toţĭ miniştrii, s'au arătatŭ pe balconŭ, unde au fostŭ viu aclamaţĭ de mulţime.

Musica intonă imnulŭ naţionalŭ la arătarea pe balconŭ a Majestăţii Sale.

După ce musica cântă rugăciunea, manifestanţii se retraseră totŭ în ordinea în care au venitŭ.

Nou scandalŭ alŭ studenţilorŭ maghiarĭ în Pesta.

In 13 Noemvre s'au adunatŭ studenţii maghiarĭ din Budapesta în sala universităţii, pentru ca sĕ alégă o deputaţiune de onóre, care sĕ mérgă la primatele Ungariei *Vaszary*. Adunarea acésta a decursŭ în modŭ furtunosŭ. Când se anunţă alegerea studentului Vambery de preşedinte, studenţii începură sĕ bată din picióre şi sĕ strige „Abzug!“ Larma acésta dură cam unŭ pătrarŭ de óră, după aceea spiritele se mai liniştiră şi preşedintele se aşeḑă la loculŭ sĕu.

In timpulŭ acesta apărŭ în sala renumitulŭ „patriotŭ“ Iosef *Renyi*, preşedintele societăţii de lectură, care fu primitŭ cu însufleţite strigăte de „Eljen!“ Vambery dede presidiulŭ lui Renyi, care provocă adunarea, ca sĕ se pronunţe asupra modului cum sĕ aducă omagii primatelui *Vaszary*. Se auḑiră strigăte: „*In nicĭ unŭ modŭ!*“ în urma cărora sĕ iscă o larmă şi mai îngrozitóre.

Intr'aceea luă cuvêntulŭ studentulŭ *Halmos*, care ḑise, că suntŭ ómenĭ, carĭ voescŭ se aprindă o faclă reminiscenţilorŭ istorice; totuşĭ elŭ nu póte crede, *că talarulŭ primatelui-principe va puté se însufleţéscă tinerimea la o acţiune.* Din causa acestei espresiunĭ vorbitorulŭ fù chematŭ la *ordine*. Cuvintele preşedintelui însĕ se perdură în sgomotulŭ infernalŭ, celŭ inscenară cei presenţi, strigândŭ „Abzug“ şi „*Ki vele*“ (afară cu elŭ!). Se încinse o céartă între mai mulţĭ studenţĭ; sĕ schimbară cărţĭ de visită. După ce scandalulŭ se mai potoli, propune „neaoşulŭ maghiarŭ“ Oscar *Waizenkorn* o moţiune finală, în urma căreia afacerea din cestiune, adecă fiă-care pasŭ propusŭ în acéstă, sĕ se declare de prisosŭ, nefolositorŭ şi neoportunŭ.

O parte din adunare primesce acésca moţiune cu strigăte de „Eljen“, ér alta cu „abzug“urĭ.

Contele Paulŭ Szapary, crede, că urmaşulŭ lui Petru Pazmandy (adecă primatele) merită ovaţiunĭ. Vorbele acestea provocară unŭ sgomotŭ furtunosŭ, care nu se mai linişti de locŭ, şi care împedecă orĭ ce discusiune. Unŭ studentŭ strigă „Ungaria totŭ e o ţéră catolică!“ Mai mulţĭ studenţĭ sĕ năpustiră asupra lui, şi-lŭ împedecară a vorbi. In fine preşedintele Renyi, vĕḑêndŭ că nu mai póte face nimicŭ, suspendă şedinţa, fără ca acésta sĕ fi mai luatŭ nici o resoluţiune.

O faptă creştinéscă.

Prea stimatulŭ domnŭ *Ioanŭ A. Lupanŭ*, măcelarŭ din locŭ, condusŭ de nobilulŭ sĕu simţĕmêntŭ de îndurare către cei ne norociţĭ, a avutŭ bunătatea a provedé cu cărţile scolastice necesare pe o mare parte a elevelorŭ paupere din clasa a II-a a şcólei elementare capitale române ort. rĕs. din locŭ. Pentru care faptă creştinéscă în numele bieţilorŭ părinţĭ ai copilelorŭ ajutate, i-se aduce prin acésta cordială mulţămire.

Braşovŭ, 21 Octomvrie 1891.

G. C. Bellissimus, directorŭ. **Nicolau Oancea**, învĕţ. de clasă.

Literatură.

A apărutŭ:

Carte de cetire pentru anii din urmă ai şcólelorŭ poporale, şcólele de repetiţiune, cursurile de adulţĭ şi *pentru poporulŭ nostru* întocmită de *Ioanu Popŭ-Reteganulŭ*. Editura librăriei *I. Ciurcu* în Braşovŭ. — Sub acestŭ titlu a eşitŭ de sub tiparŭ, în tipografia A. Mureşianu din Braşovŭ. O interesantă carte de cetire, care conţine o prea frumósă colecţiune de bucăţĭ alese pentru cetire din scrierile diferiţilorŭ autorĭ distinşĭ; mulţime de tractate economice şi igienice; îndrumărĭ pentru stuparĭ şi viticultorĭ; poveţe apróp pentru tóte trebuinţele casnice, economice şi igienice ale poporului nostru, apoi balade, snóve etc., atâtŭ în prosă câtŭ şi în poesiă. Cartea este scrisă în stilŭ uşorŭ, arangiată cu gustŭ şi în tóte privinţele e potrivită pentru a contribui la desvoltarea gustului de cetire, la bună-stare higienică morală şi materială a poporului nostru, care a fostŭ şi dorinţa autorului. Cartea e împărţită în 4 părţĭ şi conţine cu totulŭ ca la 200 bucăţĭ de cetire. Unŭ esemplarŭ în legătură tare — formatŭ 8° 358 pag, — costă 75 cr. şi se póte procura dela libraria N. I. Ciurcu în Braşovŭ.

„*Tratatulŭ* bólelorŭ acute-infectătóre“ cu privire la istoriculŭ şi la descrierea lorŭ specială, la vindecarea principală şi sistematică, conformŭ sciinţei şi iuvenţiunilorŭ mai recente, cu medicamente aprobate parte de casă, parte de farmaciă, în adausŭ cu recepte numĕróse, cu regule de precauţiune şi cu dietetică, descrisŭ pentru poporulŭ şi cărturarii românĭ de *Simeonŭ Stoica*, magistru în chirurgie şi veterinarŭ, medicŭ cercualŭ alŭ Rodnei din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, membru pe viéţă alŭ asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ. Proprietatea autorului. Tiparulŭ lui W. Krafft în Sibiiu 1891. Formatŭ 8° mare în 167 paginĭ. Preţulŭ 1 fl.

---

sĕ-ţĭ fie scutŭ de apĕrare, ca astfelŭ odinióră sĕ-ţĭ potŭ arĕta cu câtă credinţă am aşteptatŭ venirea ta.

Te iubescŭ din tótă inima şi din totŭ sufletulŭ şi gândescŭ purure la tine. Din acéstă pricină n'ai de ce te îngriji.

De bunica şi de taică-tĕu voiu vedé întocmai ca de ai mei şi hainele ţi-le voiu îngriji cum trebue. Asemenea te iertŭ pentru sĕrutarea ce mi-ai trimis'o prin scrisóre. De cumva aşĭ sci, că nu păcătuescŭ, ţi-aşĭ trimite şi eu din parte-mĭ cea dintâiu sărutare, dér mai bine voiu aştepta până ne vomŭ întâlni — décă nu pe pămêntŭ, în raiu, cum ḑicĭ tu. Insĕ bunŭ e Dumneḑeu, elŭ pórtă grijă de toţĭ şi de tóte şi nu ne va uita nicĭ pe noi.

Fii sănĕtosŭ şi nu te îngriji de credinţa drăguţei tale.

Petronila.“

VI.

Nepóta lui moşŭ Voina duse hârtiile la poştă şi rugă pe slujbaşŭ sĕ aibă grijă de ele, ca nu cumva sĕ se pérdă. Poştarulŭ îĭ făgădui, că aşa va face şi în chipulŭ acesta, după ce vĕḑŭ însaşĭ cu ochii sĕi cum fŭ întocmită scrisórea, fata se întórse acasă cu inima liniştită.

Işĭ totŭ făceau socotéla ómenii noştri, în câtă vreme arŭ puté căpĕta rĕspunsŭ dela Pavelŭ?

Veni secerişulŭ; bucatele fură cărate de pe holde şi apoi îmblătite. Nu multŭ după aceea sosi şi gerósa érnă cu ale ei turbate viscole, dér în sfîrşitŭ se trecŭ şi puterea ei; ceriulŭ se însenină din nou, păraele se desbrăcară de ccjócele de ghiaţă, érba începŭ a încolţi şi codrulŭ a se împodobi cu mugurĭ, paserĭ de totŭ feliulŭ începură érăşĭ a ciripi cu veseliă, plugulŭ eşi din nou la câmpŭ, din nou se încredinţară bucate pămêntului — şi dela Pavelŭ nicĭ o veste!

Intrebau sĕrmanii pe cei din Rocoşinŭ şi pe alţii dintr'alte sate, cum mai stau lucrurile prin Ţéra Unguréscă, şi totŭ numai veştĭ rele auḑiau. Li-se spunea, că încă totŭ mai ţine crâncenulŭ rĕsboiu şi că mulţime de ómenĭ îşĭ prăpădescŭ viéţa în chinurile cele mai grozave. Pricepură în sfîrşitŭ din ce pricină nu potŭ căpĕta nicĭ unŭ rĕspunsŭ dela prea iubitulŭ lorŭ: tot-odată însĕ lise întristară sufletele fórte, bănuindŭ, că póte se va fi prăpăditŭ şi elŭ undeva şi nicĭ îngropatŭ nu va fi ca toţĭ creştinii.

Petronila ruga fără pregetŭ pe fecióra cea fără de prihană, isvorulŭ îndurărilorŭ, sĕ se milostivéscă şi sĕ-i ţină drăguţulŭ în viéţă şi totodată sĕ le trimită câtŭ mai curêndŭ scirĭ îmbucurătóre despre dênsulŭ. Ciasurĭ întregĭ sta biata îngenunchiată în biserica din satŭ, séu la crucea din câmpŭ şi se închina cu umilinţă.

Când ajunse la căsuţele nóstre vestea, că Ungurii suntŭ bătuţĭ şi că rĕsboiulŭ s'a sfîrşitŭ, pĕtrunseră din nou câte-va raḑe de nădejde în piepturile rudeniilorŭ cătanei. Din minutŭ în minutŭ aşteptau cu nerĕbdare sosirea unei veştĭ dela Pavelŭ, séu chiar întórcerea lui.

Trecŭ însĕ multă vreme la mijlocŭ, şi de auḑitŭ nu se auḑia nimicŭ din nicĭ o parte. Nădejdile se rĕciră cu totulŭ. Femeile pierdură orĭ ce încredere în viitorŭ; nicĭ o mângâere nu le mai putea potoli lacrimile, ce le vĕrsau pentru acela, ce de bună sémă perise în bătaiă.

Se apropiă şi tómna; foile îngălbinite începură a cădé una după alta... şi cu toţiĭ îşĭ pierdură nădejdea, că Pavelŭ ar mai fi între cei vii.

Când trecea vre-unŭ omŭ pe lângă casa lui Novacŭ, bĕtrâna se uita îndată pe ferésträ sĕ vaḑă, nu cumva vine cineva cu vre-o scire, éră Petronila eşea la póртă, socotindŭ, că póte vorŭ fi primitŭ vecinii vre-o hârtiă. Ce schimbare gróznică se întêmplase cu baba şi cu fata lelei Catrinei! Amêndouĕ slăbiau vĕḑêndŭ cu ochii: bĕtrâna se gârbovia din ce în ce, éră obrazulŭ fetei se făcuse ca céra cea albă. Toţĭ se îngrijiau de sănĕtatea lorŭ şi nu fără cuvêntŭ. Cine scie ce s'ar fi putută întêmpla, décă o soliă dela prea iubitulŭ lorŭ nu li-ar fi încălḑitŭ inimile din nou şi nu le-ar fi chiămatŭ astfelŭ din nou la viéţă?

Era a doua Duminecă din luna lui Octomvre, când se vedea venindŭ de cătră Rocoşinŭ unŭ omŭ, ale cărui haine ilŭ arătau sĕ fie cătană. Ce e dreptŭ, arme nu avea, déră haina cea albă şi veriga cióreci nu mai lăsau nimicŭ de îndoitŭ. Petronila şi cu bunica şedeau la ferésträ, uitându-se afară, povestindŭ şi cetindŭ din când în când câte ceva din afumata psaltire. Novacŭ sta de vorbă şi se mai mişca prin curte cu moşŭ Voina, éră lelea Catrina şi cu Mateiu erau acasă la ei şi ascultau pe Luca, marele cetеţŭ, care le tâlcuia nu sciu ce dintr'o carte de şcólă.

Cum zări fata nóstră pe omulŭ împĕrătescŭ, tresări deodată de-i cădŭ cartea din mână şi începŭ a striga: „Pavelŭ, Pavelŭ!“ Bĕtrâna într'atâta se turbură, încâtŭ îndată s'ar fi aruncatŭ

CARACTERULŬ.*)

Insușirile caracterului.

3. Fidelitatea.

Ascultarea și venerațiunea față cu alții este datoria cea dintâiu, este coróna virtuțilorŭ ale femeii tocmai așa ca și ale bărbatului: respectulŭ față cu ce e sfântŭ nu numai, ci și față cu ce e mare fiă în trecutŭ, fiă în presentŭ. De aceea poruncesce Moise: Dinaintea unui capŭ căruntŭ sĕ te ridicĭ și sĕ cinstescĭ pe bĕtrânĭ! — La Persianii vechĭ, despre a cărora crescere strictă am vorbitŭ mai înainte, fiiului nicĭ nu-i era ertatŭ sĕ șédă când era mumă-sa de față. Acéstă virtute este tocmai așa de neapĕrată individului, ca și familiei întregului poporŭ. Fără de ea nu póte fi nicĭ credință, nicĭ încredere, nicĭ încredere în ómenĭ, nicĭ în Dumnedeu, nicĭ pace nicĭ progresŭ în societate.

Décă recunóscemŭ astfelŭ și ne închinămŭ la ceea ce în adevĕrŭ este mare, urméză de acolo cu necesitate, ca sĕ nu ne îngâmfămŭ noi înșine. Fala și îngâmfarea nu numai că este ridiculă ci chiar stricăciósă, precum ne dovedesce fabula despre brósca, care a voitŭ sĕ se umfle ca boulŭ; ea face pe omŭ nemulțumitŭ cu sórtea sa, căcĭ credêndŭ elŭ că e menitŭ pentru ceva mai mare, îșĭ negligă datoria și nu e bunŭ de nicĭ o trébă.

Celŭ ce în adevĕrŭ e mare, este totdéuna dreptŭ și modestŭ. Marele compositorŭ Rossini scrise odată despre Mozart într'o scrisóre către unŭ amicŭ alŭ sĕu Guelfo:

„Guelfo, mai trăiescŭ eu, fără ca sĕ visezŭ, orĭ că simțirile mele suntŭ cuprinse de bețiă, pe care până acuma n'am avutŭ ideiă? Am fostŭ erĭ în operă, unde s'a datŭ Don Juan, composiția lui Mozart. In fine! Dér cum 'mĭ-a fostŭ când amŭ audițŭ acéstă musică? Până acum aveam numai o ideă comfusă despre ceea ce va sĕ dică musica teatrală! Dumnedeescule Mozart, ce geniu te-a însuflețitŭ! Tu pĕtrundĭ în inima omului cu tonurĭ, carĭ n'au lipsă de cuvinte și zugrăvescĭ patimĭ c'unŭ focŭ, pe care nu'lŭ póte covêrși puterea oratoriei. Eram îmbĕtatŭ cu elŭ... Guelfo i-ațĭ îndĕrĕtŭ lauda, nu, eu nu suntŭ compositorŭ. Guelfo nu'mĭ mai dice astfelŭ, până ce nu mĕ va fi sĕrutatŭ geniulŭ lui Mozart".

Aceeașĭ modestiă o arătară și alțĭ ómenĭ marĭ. Marele bărbatŭ de statŭ englesŭ Pitt, când se afla pe patulŭ de mórte, audi despre faptele vitejescĭ ale lui Wellington în India și dise: Cu câtŭ audŭ mai multŭ despre elŭ, cu atâtŭ mai multŭ admirŭ modestia, cu care primesce laudele atâtŭ de meritate...

Totŭ astfelŭ mareșalulŭ Blücher, când fù peste mĕsură lăudatŭ în Londra, dise arătândŭ asupra lui Gneisenau: Acesta e capulŭ, eu suntŭ numai pumnulŭ.

Câtŭ de modestŭ a fostŭ Faraday, renumitulŭ învĕțatŭ și fisicŭ englesŭ, vĕdurămŭ deja; elŭ a preferitŭ mai bine sĕ ducă o viéță modestă în serviciulŭ sciinței decâtŭ sĕ câștige mare avere.

Și astfelŭ învață fiă-cine, care scie sĕ judece dreptŭ lucrarea sa propriă și a altora, de-a nu aștepta prea multŭ dela viéță. Unii facŭ prea multe pretensiunĭ la viéță, și décă nu se împlinescŭ, pierdŭ curagiulŭ și răbdarea orĭ chiar desperéză cu totulŭ, și acésta este adevĕrata causă a bólei timpului atâtŭ de lățite, ce-o numimŭ pesimismŭ séu învĕțătura despre aceea că lumea e rea. Discipulii acestei învĕțăturĭ, carĭ credŭ că vorŭ puté indrepta lumea, uită, că trebue sĕ încépă mai întâi cu aceea, ca sĕ se îndrepteze ei înșișĭ. Văitarea nu folosesce nimicŭ, ci numai munca veselă și perseveranță pe tĕrêmulŭ ce ne este datŭ, póte sĕ ne foloséscă.

Miseria lumii, pe care pesimiștii o credŭ neînvingibilă, esistă pe jumĕtate numai în închipuirea lorŭ; jumĕtate a adevĕratei miserii o învinge voința tare, ér cealaltă jumĕtate credința. Celŭ ce se îngrópă în giolgiulŭ pesimismului, îșĭ curmă în cele din urmă miseria ce și-o zugrăvesce în mintea sa luându-șĭ viéța cu forța.

(Va urma.)

*) După Smiles-Rudow. A se vedé Nr. 238 alŭ „Gaz. Trans." din 1891.

Sentințe.

Poporulŭ nu este o turmă sĕlbatică, care trebue ținută în lanțurĭ. Totdéuna liniștitŭ și mĕsuratŭ, când este în adevĕrŭ liberŭ, devine violentŭ și furiosŭ numai sub unŭ guvernamentŭ, care-'lŭ *înjosesce* pentru a avé dreptulŭ de a-lŭ *desprețui.*

Mirabeau.

—x—

Poporulŭ este *inima* țĕrii, ajunge numai sĕ o atingă, și vorŭ isvorî dintr'ênsa comorĭ de desinteresare, de resignațiune și de curagiu.

Lamartine.

—x—

Ce face puterea durabilă a unei națiunĭ? Curagiulŭ, siguritatea și mândria conscientă, de a nu se lăsa sĕ fiă deshonorată. C'unŭ cuvêntŭ caracterulŭ, care *nicĭ nu sufere, nicĭ nu face elŭ însușĭ* vre-o insultă.

Pitt.

—x—

E de o însemnătate infinită pentru o națiune, care ține la onórea sa, precum și la interesulŭ nedespărțitŭ de onóre, ca prin *dreptate, mărinimiă* și *cumpĕtare* sĕ caute a-șĭ câștiga opinia bună a națiunilorŭ vecine.

Fox.

—x—

Nedreptatea, ce se face unui *individŭ*, e uneorĭ de mare folosŭ pentru *poporŭ.*

Iunius.

—x—

Popórele *nepăsătóre* suntŭ șterse din cartea istoriei.

Lindner.

—x—

A atăca limba unei națiunĭ însemnéză a-i atăca inima.

Laube.

—x—

Numai interesulŭ și consimțĕmêntulŭ *popórelorŭ* suntŭ fundamentulŭ autorității legitime.

V. Cousin.

—x—

Nenorocirea póte veni prin *alții*, déră înjositŭ póte fi unŭ poporŭ numai prin *ale sale proprii* acțiunĭ. Străinulŭ pustiitorŭ face pagubă, déră n'aduce rușine. Popórele ca și indivizii nu vorŭ fi nicĭ-odată dashonorate, décă ele însășĭ îșĭ vorŭ rĕmâné credinciose.

Buckle.

—x—

Vai de poporulŭ, care vede perindŭ numele sĕu și stingêndu-se fala sa, fără ca lumea sĕ-lŭ compătiméscă și fără ca pe ruinele lui sĕ ardă o dulce aducere aminte, ca și o lumină pe unŭ sicriu.

Victor Hugo.

HIGIENA.

Nutrirea copiilorŭ începênd dela nascere.

II.

Inainte de alaptare, tótdéuna buburuzulŭ țițelorŭ trebue udatŭ puținŭ cu puțină apă pentru ca sĕ se desfunde găurelele buburuzelorŭ de închiăgăturile rĕmase în ele. După alaptare gura copilului trebue totdéuna ștérsă cu o cârpă udă, înfășurată pe lângă degetŭ, pentru-că laptele rĕmasŭ în gură se descompune și face burețĭ albĭ și rane în pelița gurei.

Alaptarea se face din ambele țițe, odată dintr'una, altă dată dintr'alta. Copilulŭ nu trebue lăsatŭ sĕ dórmă cu ținta în gură, pentru-că laptele, ce se scurge prin somnŭ în gura lui, e stricăciosŭ pentru elŭ și pentru buburuzulŭ ției, care stândŭ mai multŭ timpŭ în umedéla din gură, ușorŭ se opăresce și se rănesce.

In alaptarea copilului, încă dela începutŭ trebue sĕ se țină o regulă anumită, dela care mama nicĭ când sĕ nu se abată, décă voesce sĕ aibă copilŭ bunŭ și liniștitŭ. In cele 3 dile dintâi copilulŭ se alaptéză de 3 orĭ pe di, nóptea nu mai multŭ, decâtŭ odată. Dela a 4-a di încolo, elŭ póte fi aplicatŭ totŭ la 3—4 óre odată. Atâta timpŭ se recere pentru mistuirea laptelui, ce l'a suptŭ odată. Incâtŭ va fi posibilŭ, suptulŭ de nóptea sĕ aibă intervale câtŭ de lungĭ. Acéstă regulă este forte avantagiósă atâtŭ pentru mamă, câtŭ și pentru băiétŭ. Mama, avêndŭ odihnă mai lungă, va produce și lapte mai multŭ și copilulŭ va fi mântuitŭ de beteșugurile, ce provinŭ din suptulŭ peste mĕsură.

Neodihna și plânsulŭ copilului nu însemnéză totdéuna fóme, acele mai de multe-orĭ provinŭ din așternutŭ rĕu, umedŭ și necuratŭ, orĭ din mătricĭ de mațe, de carĭ pruncii sugĕtorĭ adese-orĭ pătimescŭ. Spre liniștirea lorŭ, nicĭ când sĕ nu li se dea fertură de macŭ, séu de alte mestecăturĭ, cu scopulŭ ca sĕ dórmă. Totdéuna însĕ este a se cerca și delătura causa neliniștei, décă e lipsă, și prin medicŭ.

Copilulŭ se înțércă în vêrsta de 10 lunĭ séu de unŭ anŭ, când are 4—6 dințĭ. Alaptare mai în-

---

pe ferêstră afară, numai sĕ fi încăputŭ. Nepoțica băgà de sémă în curêndŭ, că prea se grăbise cu strigătulŭ, deóre-ce cătana pășia încetŭ de totŭ și nu da nicĭ unŭ semnŭ de nerăbdare; afară de acésta era mai micŭ la statŭ, decâtŭ Pavelŭ. Baba însĕ era în stare sĕ jure, că e Pavelŭ și nu alt-cineva. Ce-i păsa ei de-o schiópă două, mai multŭ séu mai puținŭ! Nu avea și acela capŭ ca tóte capetele, ș'apoi nepoțelulŭ ei nu fusese óre îmbrăcatŭ cu aceleașĭ vestminte? Inzadarŭ se încercà Petronila sĕ o opréscă de a eși afară înaintea drumețului și a i-se face maică bună numai așa din florĭ de mĕrŭ. Dér nicĭ poveste! Cu tótă slăbănogia ei, mai într'unŭ piciorŭ, mai într'o cârjă, baba se têrăi până înaintea casei. Străinulŭ stete locului, înainte de a-lŭ opri bĕtrâna. Acum și fata începe a crede, că cine scie... Dér totŭ nu era Pavelŭ. Acestŭ lucru se desvĕlì pe deplinŭ, când de nou venitulŭ o întrebà pe bĕtrâna — care nu apucase încă sĕ-lŭ îmbrățișeze, — că unde șede Novacŭ?

„Chiar aicea, chiar aicea", rĕspunse sĕrmana bunică cu inima rĕcită din nou, „dér cum ne-ai turburatŭ. Și noi avemŭ unŭ flăcău la cătane și mai mai gândiamŭ, că-i fi Pavelŭ alŭ nostru".

Drumețulŭ grăi astfelŭ: „Pavelŭ se închină cu multă sănĕtate. Ilŭ cunoscŭ fórte bine și nicĭ două sĕptĕmânĭ nu suntŭ de când ne-amŭ despărțitŭ unulŭ de altulŭ. Insușĭ elŭ m'a rugatŭ sĕ dau pe aicea".

Ca printr'unŭ farmecŭ se însenină fruntea bĕtrânei; slăbiții sĕi ochĭ se umplură de lumină și de viéță ca în vremile cele bune. Răpede îlŭ apucà pe străinŭ de mână și cu o sete, care nu se póte istorisi, îlŭ întrebà: „Spune-mĭ... spune-mĭ unde e drĕguțulŭ... Colo... colo, susŭ; séu mai trăesce încă... Spune-mĭ... spune-mĭ, unde se află... unde se află... și de ce... de ce nu scrie?"

Cătana oftà din greu, clătì din capŭ, îșĭ împreunà amêndouĕ mânile și-i vestì, că pe bietulŭ sĕu fêrtatŭ îlŭ lăsase la plecare în viéță, dér că nu scie, ce se va fi întêmplatŭ cu elŭ, de óre-ce unŭ afurisitŭ de glonțŭ...

Abia fù rostită vorba din urmă și bunicăi 'i se făcù întunerecŭ înaintea ochilorŭ. Puterile o părăsiră, cârja-i scăpà din mână și sĕrmana cădù amețită josŭ pe pajiștea de dinaintea casei. După vre-o câteva clipite se ridicà érășĭ pe jumĕtate, căutà cu privirĭ rătăcite în tóte părțile, apoi începù a smulge cu mânile veșteda érbă din jurulŭ sĕu, a se lovì cu capulŭ de pămêntŭ și a chiema cu glasulŭ celŭ mai jalnicŭ din lume mórtea sĕ vie și sĕ o iee. Petronila — căcĭ și ea eșise într'aceea la pórtă — cu mare greutate și numai rușinându-se de celŭ nou venitŭ fù în stare sĕ se împotrivéscă crâncenei loviturĭ, ce i-o dete trista veste. Ișĭ acoperì, biata, obrazulŭ cu prestelca și începù a plânge și a se tânguì înădușitŭ.

Cu inima mișcată și cu ochii plinĭ de lacrimĭ ridicà străinulŭ pe bĕtrâna de josŭ, dicêndu-i, că nu trebue sĕ-șĭ piardă tótă nădejdea, deórece nu este peste putință sĕ se lecuéscă și Pavelŭ, cum se lecuiseră atâția inșĭ cu rănĭ póte și mai grele decâtŭ a lui.

Baba nu putù băga de sémă aceste mângăerĭ, deórece nu-șĭ venise încă în fire. Gemea numai, sĕraca, de te-ar fi pĕtrunsŭ la sufletŭ: „unŭ glonțŭ... unŭ glonțŭ..." Fata însĕ fù mai cu luare aminte la vorbele din urmă ale drumețului. Peste totŭ ea îșĭ veni mai curêndŭ în simțirĭ, nu se lăsa cu totulŭ durerii, ba chiar începù a mângăia pe desnădĕjduita bĕtrână. In sfîrșitŭ se mai liniștì și bunica și se înduplecà a întra cu nepoțica și cu străinulŭ în casă, unde fură chiămațĭ îndată atâtŭ Novacŭ împreună cu Voina, câtŭ și lelea Catrina cu băeții ei.

Cătana începù a istorisi în următorulŭ chipŭ: „Eu și cu Pavelŭ amŭ slujitŭ împreună sub acelașĭ căpitanŭ. Sunt din Lhota și anume am datŭ pe aicea, pe la d-vóstrĕ. Cum sciți, atâtŭ eu, câtŭ și Pavelŭ amŭ fostŭ la rĕsboiu în Țéra Unguréscă. Multă vreme ne-a feritŭ Dumnedeu de orĭ și ce primejdiă. Jurŭ împrejurulŭ nostru gemea pămêntulŭ de morțĭ și de rănițĭ. Unulŭ fusese lovitŭ în capŭ, altulŭ în pieptŭ; icĭ era unulŭ căruia i-se rupsese o mână, colo altulŭ ologŭ pentru totdéuna. Gróznică privelisce!... Dér n'ai ce face; așa e întocmirea lumii de acum. Ș'apoi în sfîrșitŭ se deprinde omulŭ și cu grozăviile acestea.

Cum dicŭ, în multe loviturĭ avurămŭ parte sĕ rĕmânemŭ amêndoi neatinșĭ. Dér într'una din ciocniturile cele mai din urmă, deodată vĕdŭ, că Pavelŭ cade la pămêntŭ și începe a se svêrcoli. Saiu iute la dênsulŭ sĕ aflu, ce s'a întêmplatŭ; și ce vĕdŭ?... țișnea sângele din elŭ ca dintr'o fântână. Arătà sĕrmanulŭ cu mâna la piciorŭ, în care pĕtrunsese unŭ spurcatŭ de glonțŭ dușmănescŭ. Nu multŭ

delungată pretindŭ numai copiiĭ debilĭ și bolnăvicioșĭ. Ințercarea se póte face și mai de timpuriu, décă la mamă séu la doică s'a ivitŭ vre-o bólă grea, décă au căpătatŭ periodă lunară, orĭ a devenitŭ împovărată.

Timpulŭ celŭ mai potrivitŭ pentru ințercare este tómna și primăvéra. Véra nu-i consultŭ, find-că atuncĭ pruncii suntŭ aplicațĭ spre diareă.

Nu'i bine a înțerca copiiĭ deodată; câte 4—5 sĕptĕmânĭ trebue drepinșĭ cu mâncărĭ, alăptarea sĕ li-se detragă pe încetulŭ și totŭ mai rarŭ, până ce-i desvățămŭ cu totulŭ. Prin acéstă metodă de ințercare, mamele nu capătă inflamațiunĭ de țițe, nicĭ prunciloră nu li-se îngreună stomachulŭ deodată cu mâncărĭ.

Când starea bolnăviciósă a mamei nu permite alăptare și când din causa sĕrăciei nicĭ doică nu se póte lua, pe lângă o deosebită băgare de sémă pruncii se potŭ nutri și pe cale măiestrită. Dintre tóte alimentele, ce le posede poporulŭ nostru de rêndŭ pentru băiețĭ, celŭ mai corĕspundĕtorŭ este laptele dela deosebitele animale de casă, precum dela vacĭ, dela oi și dela capre. Laptele de vacă este acela, care în privința composiției chemice stă mai aprópe de alŭ femeilorŭ. Intr'o sută de părțĭ de lapte de vacă se cuprinde:

apă	86. 4 părțĭ.
zaharŭ	3.80 „
untŭ séu grăsime .	3.62 „
caseină	5.52 „
sărurĭ	0.66 „

Laptele de vacă așa-déră are mai multă caseină, prin urmare este mai greu de mistuitŭ decâtŭ celŭ dela femei Pentru ca laptele de vacă sĕ fiă mai ușorŭ de mistuitŭ, se mestecă cu apă.

Laptele de capră și de óiă, find-că are și mai multă caseină și grăsime, decâtŭ celŭ de vacă, nicĭ nu prea corĕspunde pentru copiii sugĕtorĭ, cu atâtŭ mai vîrtosŭ, că nici mestecarea cu apă nu-lŭ face mai ușorŭ pentru mistuire. Ca nutremêntŭ elŭ póte fi întrebuințatŭ la copiiĭ mai marĭ, ințercațĭ deja.

Vacile dela carĭ se folosesce laptele pentru nutrirea copiilorŭ, trebue sĕ fiă hrănite cu nutrețŭ uscatŭ și cu grăunțe. Laptele dela vacile ținute cu érbă, cu brahă (bragă) și în grajdurĭ necurate, póte causa diareă copiilorŭ. Laptele totdéuna trebue sĕ fie próspetŭ și bine fiertŭ. In cele trei lunĭ dintâi laptele de vară li-se dă copiilorŭ mestecatŭ cu 2 părțĭ de apă fiértă și cu puținŭ zaharŭ sdrobitŭ. Dela 3—6 lunĭ laptele se mestecă înjumĕtățitŭ cu apă. Curatŭ se dă numai dela 6 lunĭ în susŭ. Mestecătura acésta nicĭ când sĕ nu sĕ dea rece.

La locuitorĭ de totŭ sĕracĭ, carĭ nu dispunŭ nicĭ de lapte de animale, pruncii se mai nutrescŭ și cu cirŭ de mămăligă, orĭ de făină de grâu. Aceștĭ nenorocițĭ însĕ de regulă cadŭ jertfă diareei continue și slăbiciunei generalĭ.

Nutrirea copiilorŭ pe cale măiestrită mai bine se face cu lingurița, decâtŭ cu așa numitele sticle sugĕtóre. Sticlele sugĕtóre însĕ, cum și boboculŭ lorŭ, după folosință sĕ fiă bine spălate și curățite cu apă călduță, deórece laptele, ce rĕmâne în ele, în scurtă vreme trece în descompunere, se acresce și astfelŭ e stricăciosŭ, causéză vomărĭ și diareă pruncilorŭ. Pentru copiiĭ trecuțĭ de 8 lunĭ, în lapte li-se póte fierbe cójă de pită, de franselă (jemlă) orĭ grisŭ. In vêrsta acésta li-se póte da copiilorŭ și lapte cu mămăligă. In acéstă etate e recomandată și supa de carne de vită orĭ de găină, făcută cu grisŭ, orĭ cu urezŭ. Pentru ca supa sĕ fiă și mai nutritóre, în ea se póte mesteca și câte unŭ gălbinușŭ de ou. După împlinirea unui anŭ, copii se mai nutrescŭ și cu ouĕ moi fierte și cu păpară (papă) móle. Când pruncii au câte 6 dințĭ, sĕ li-se dea și puțină carne mărunțelŭ tăiată, opărită cu supă fierbinte, orĭ repentinŭ friptă.

Mamele, carĭ dau copiilorŭ sugĕtorĭ verdețurĭ, póme și alte legume, cu voia le causéză bolnăvirĭ periculóse. In locŭ de ai hrăni și ale face bine, 'i omóră.

Copiilorŭ sugĕtorĭ nicĭ-odată sĕ nu li-se dea beuturĭ spirtuóse. Lorŭ mai bine le sufere din când în când apa curată. Vinurile vechĭ și nefalsificate potŭ fi întrebuințate la acei copii slabĭ, carĭ suntŭ trecuțĭ de 6—8 lunĭ. Rachiulŭ (vinarsulŭ séu holirca) este o adevĕrată otravă pentru băiețĭ. Le strică mistuirea, le têmpesce simțulŭ, le împedecă desvoltarea naturală și de timpuriu începŭ a se deda cu patima primejdiósă a beției, devinŭ stupidĭ, molatecĭ; ei îmbĕtrânescŭ și se nimicescŭ fără de vreme.

I. Stoica,
medicŭ.

Din jurulŭ vetrei.

Ghicitorĭ sinonime.

Dumitrică mititelŭ
Cu buriculŭ după elŭ

[Aculŭ.]

*

Sferendache mititelŭ
Cu codița după elŭ.

[Aculŭ.]

*

Alecuță mititelŭ
Cu mățișorulŭ după elŭ.

[Aculŭ.]

*

Ce e micŭ mititelŭ
Și 'ngrădesce frumușelŭ?

[Aculŭ.]

*

Ce fuge mereu la vale
Și-șĭ lasă mațele în cale?

[Aculŭ.]

*

Am o capră albă
Inhămată de códă.

[Aculŭ.]

*

Am unŭ moșŭ tăricelŭ
Dară-i micŭ, mititelŭ
Și face gardulŭ frumușelŭ.

[Aculŭ.]

*

Am unŭ bou: cu códa sparge
Și cu capulŭ drege.

[Aculŭ.]

*

Iliuță trece'n cale
Vărsêndu-șĭ mațele'n vale.

[Aculŭ.]

*

Micŭ, mititelŭ
Face gardulŭ frumușelŭ.

[Aculŭ.]

*

Micŭ, mititelŭ
Infrumsețezŭ lumea cu elŭ.

[Aculŭ.]

*

Am o pasĕruică:
Cu ciocululŭ ciupesce
Cu códa cârpesce.

[Aculŭ.]

*

Ce e micŭ mititelŭ
Ninglișesce frumușelŭ
Și'mbracă casa cu elŭ?

[Aculŭ.]

Amŭ unŭ cocoșŭ:
Cu ciocululŭ urzesce,
Cu códa'mpletesce.

[Aculŭ.]

*

Moșneguțulŭ mititelŭ
Face gardulŭ frumușelŭ.

[Aculŭ.]

*

Micŭ trăescŭ,
Intr'unŭ minutŭ crescŭ,
Tótă lumea 'nveselescŭ.

[Aculŭ.]

*

Amŭ unŭ parŭ ș'o nuia
Și'ngrădescŭ câtŭ oi vré.

[Aculŭ și ața.]

Gara-Predealŭ.

Culese de:
George T. Bulgărescu.

Observațiune. Décă am doritŭ sĕ publicŭ aceste gâciturĭ sinonime, acésta am făcut'o numai sĕ arătŭ, câtŭ de bogată este fantasia poporului românŭ și cu câtŭ meșteșugŭ scie elŭ sĕ esprime acelașŭ lucru sub formele cele mai variate.

G. T. B.

P O V E Ț E.

In contra sărutărilorŭ. Unŭ doctorŭ americanŭ din New-York este mare inimicŭ alŭ sărutărilorŭ. Elŭ dice, că în gura fiă-cărui omŭ se află 22 de bacterii de diferite feliurĭ și prin sărutare aceste bacterii străplântă felurite bóle dela unŭ omŭ la altulŭ. De-altmintrelea e lucru cunoscutŭ, că mai cu sémă pe ómenii bolnavĭ e fórte periculosŭ a-i săruta. Suntŭ anumite bóle — și între acestea bólele lipicióse de sine se înțelege, că ocupă primulŭ locŭ, — carĭ prin sărutare trecŭ cu tótă siguranța dela omŭ la omŭ. De aceea la nicĭ unŭ casŭ nu e bine sĕ fie cineva prea „pupăciosŭ“ și numai unŭ câștigŭ ar fi pentru omenime, décă sărutările s'ar perde cu totulŭ din obiceiu, séu décă s'ar obicĭnui celŭ puținŭ a se săruta numai pe frunte orĭ pe obrazŭ.

Ingrijirea florilorŭ peste iérnă. Amatorii orĭ amatórele florilorŭ se plângŭ adese-orĭ, că pe lângă tótă îngrijirea, florile lorŭ din odaiă au peritŭ. La acésta contribue în mare mĕsură și împrejurarea, că nu orĭ cine scie sĕ alégă florile potrivite pentru cultivarea în odaiă. Mai potrivite suntŭ cu deosebire florile importate din regiunĭ mai căldurόse,

---

după aceea cădŭ în leșinŭ. Ilŭ duserămŭ mai mulțĭ inșĭ îndĕrĕtulŭ șirurilorŭ, la carĕle cu rănițĭ. Ilŭ luară frumușelŭ de subsuorĭ și de picióre și-lŭ puseră pe unŭ țolŭ. Doftorulŭ se uită la rană și aci îndată și înfipse cuțitulŭ în carne.

Povestitorulŭ trebuì sĕ înceteze, de óre-ce bunicăi i se făcŭ éră șĭ rĕu. Tuturorŭ celorŭ de față li se puse o céță dinaintea ochilorŭ, ér Petronila pare că simțea însașĭ durerile drăguțului ei.

După ce plânsulŭ contenì, străinulŭ vorbì mai departe: „Eu am fostŭ silitŭ sĕ mĕ întorcŭ din nou în focŭ. In sfîrșitŭ dușmanii rĕmaseră învinșĭ. Unii din ei fură prinșĭ, alții scăpară cu fuga. După biruință tăbărîrămŭ aprópe de unŭ orășelŭ, unde Pavelŭ fù dusŭ la spitalŭ. Decĭ și sute de rănițĭ se munceau sĕracii în chinurile cele mai grozave de pe lume, și nu puținĭ dintre ei îșĭ dĕdură sufletulŭ. Fârtatulŭ se căznì câteva sĕptĕmânĭ, dér mai apoi 'i se făcŭ mai bine și astfelŭ fù trimisŭ la Beciu. Pe drumŭ i se deschise rana dela piciorŭ, încâtŭ numai cu multă greutate putù ajunge în orașulŭ celŭ de căpeteniă alŭ împĕrăției și acì întrà éră șĭ în spitalŭ. Eu, cum am sositŭ în Beciu, l'am și cercetatŭ. Acuma eu mi-am sfîrșitŭ anii de cătăniă, déră Pavelŭ de se va mai face sănĕtosŭ — și am bună nădejde că așa va fi — va trebui sĕ mai slujéscă încă multă vreme. Dreptŭ sĕ vĕ spunŭ, cei d'imprejurulŭ lui îmĭ făcură cunoscutŭ, că de cumva nu se va lăsa sĕ-i tae piciorulŭ, nu este peste putință sĕ-șĭ primejduéscă viéța. Elŭ însușĭ îmĭ mărturisì, că de bună sémă va rĕmâné ologŭ pentru întrégă viéța lui. Mĕ rugà sĕrmanulŭ sĕ vĕ cercetezŭ aicĭ la casa d-vóstrĕ și sĕ vĕ dorescŭ din parte-i norocŭ și sănĕtate. Vĕ dă de scire, că a primitŭ scrisórea ce i-ațĭ trimis'o și că acésta este singura lui mângăere pe lumea lui Dumnedeu. Ar dori din totŭ sufletulŭ sĕ vĕ mai vadă încă odată fiindŭ de bună credință, că în chipulŭ acesta ar fi în stare sĕ rabde cu liniscire tóte chinurile, orĭ câtŭ de grele ar fi. Vĕ rógă în sfîrșitŭ sĕ-lŭ pomenițĭ din când în când în rugăciunile d-vóstrĕ.

Ce se va fi alesŭ mai pe urmă de elŭ, nu potŭ sĕ sciu, deórece la urma urmelorŭ mĕ despărții de dênsulŭ ca de unŭ prietinŭ și pornii spre casă. Trecênd prin ținutulŭ acesta, mĕ abătuiu și pe la d-vóstrĕ, voindŭ a-mĭ împlini făgăduéla ce i-am făcut'o“.

Ómenii noștri mulțămiră cu tótă inima ostașului pentru bunĕtatea lui și-lŭ întrebară cum îlŭ chiamă și unde s'a întâlnitŭ mai întâiu și mai întâiu cu prea iubitulŭ lorŭ. Străinulŭ trebuì sĕ mai spună încă odată întrégă istoria. Amintì că fĕrtatulŭ sĕu pomenea de multe-orĭ numele Petronilei și întrebà décă nu era vorba de fata ce se află acum înaintea sa.

Nepóta lui moșŭ Voina nu tăgăduì, că ea este și cătana o întrebà mai departe: „Nu este așa, că d-ta eștĭ soră cu Pavelŭ?“

La acéstă întrebare, Petronila simțì deodată, că i-se sue sângele în capŭ și de nu s'ar fi grăbitŭ bunica sĕ rĕspundă în loculŭ ei, de bună sémă ar fi trebuitŭ multă vreme până sĕ pótă borborosi vre-o câteva cuvinte.

Bĕtrâna vorbì astfelŭ: „Dênsa este fata vecinei, déră dreptŭ sĕ-țĭ spunŭ, este ca și a nóstră. Noi nu ne deosebimŭ unii de alții. Și așa face și nepoțelulŭ din cătane. De altfelŭ Petronila are o inimă ca pânea cea bună și pe toțĭ îi ajută și-i mângăe.

Călĕtorulŭ nu se mai putea sătura privindŭ la fata lelei Catrinei. Ii venea la socotélă flăcăului și acum înțelese cum se cade ce e cale pe vale cu fêrtatulŭ celŭ rănitŭ.

Petronila nu mai dise nimĕrui nicĭ unŭ cuvêntŭ, ci se puse pe gândurĭ, uitându-se așa înaintea ei. Dér după ce sfîrșiră toțĭ cu întrebările, îșĭ luà inima în dințĭ și rugà pe militarŭ sĕ facă bine și sĕ-i spue în ce parte a Beciului se află spitalulŭ în care xace Pavelŭ și ce drumŭ duce óre la satulŭ înălțatului împĕratŭ?

Celŭ întrebatŭ 'ĭi deslușì tóte lămuritŭ și afară de aceea îi însemnà pe o hârtiuță totŭ ce era mai greu de ținutŭ minte.

Nicĭ unulŭ din cei de față nu bănuia ce scopŭ sĕ aibă întrebările fetei și drept-aceea nicĭ unulŭ nu prea băga de sémă la rĕspunsŭ; numai bunica asculta cu mare luare-aminte vorbele cătanei, deóre-ce ea-șĭ pusese de gândŭ sĕ plece și sĕ șĭ cerceteze nepotulŭ. Nu-șĭ tăinuì bĕtrâna planulŭ, ci îndată le și făcŭ cunoscutŭ la ai sĕi, că a doua dĭ desŭ de diminéță va pornì de bună sémă la Beciu; tot-odată începù aci pe locŭ a se găti de drumŭ și-i dise Petronilei sĕ pună baerĭ nouĕ la traista cea mare și grósă. Toțĭ ceilalțĭ îșĭ dĕdură silință sĕ o întórcă pe baba dela hotărîrea

deórece acestea mai ușorŭ potŭ suporta căldura din odaiă, decâtŭ plantele dela noi, pentru carĭ căldura din odaiă este prea mare. Plantele cultivate în sere (florării) căldurόse suntŭ cele mai potrivite pentru a ne decora cu ele casele în timpulŭ ernei. Apoi multŭ hotărăsce și însa-șĭ odaia, precum și partea aceea din odaiă, în care ținemŭ florile. Mai întâi de tóte trebue sĕ li se caute florilorŭ unŭ locŭ, unde sĕ aibă lumină de ajunsŭ, căcĭ fără de acésta nicĭ de cum nu potŭ trăi. Mai bine se simțescŭ florile în odăile, carĭ au ferestrile mai multŭ séu mai puținŭ spre rĕsăritŭ; esceptiune dela acésta regulă facŭ numai puține florĭ, cărora le priesce și în odăile cu ferestrile spre apusŭ. Curentulŭ de aerŭ pe cele mai multe florĭ le omóră; pentru aceea însĕ ele nicĭdecum nu potŭ fi lipsite de aerŭ próspĕtŭ și curatŭ, de care au neapĕrată trebuință mai alesŭ în timpulŭ când mugurescŭ orĭ înflorescŭ. Se înțelege, totdéuna trebue sĕ băgămŭ de sémă, ca florile sĕ nu fiă deodată atinse de aerŭ rece și de aceea în ḑile gerόse nicĭ-odată nu trebue sĕ deschidemŭ feréstra, ce sĕ află în apropierea florilorŭ. Mare dușmanŭ alŭ florilorŭ este și prafulŭ, de care încă trebue sĕ le ferimŭ.

Facerea Ceterei.

A fostŭ odată ce a fostŭ, au fostŭ odată doi ómenĭ sĕracĭ, unŭ bărbatŭ și o muiere, care multă vreme nu avură nicĭ unŭ copilŭ. Odată s'a întêmplatŭ de s'a dusŭ muierea în pădure după ceva vrésourĭ de focŭ, și în pădure s'a întâlnitŭ cu o babă bĕtrână, care i-a ḑisŭ: Mergĭ acasă și sparge unŭ bostanŭ, apoi tórnă lapte în elŭ și apoi ïlŭ bea, și după aceea vei nasce unŭ feciorŭ, va fi norocosŭ și bogatŭ.

După aceea bĕtrâna s'a făcutŭ nevĕḑută, ér femeia s'a dusŭ acasă și a făcutŭ după cum o povĕțuise bĕtrâna. După nouĕ lunĭ de ḑile apoi muierea născŭ unŭ copilŭ măndru, Dómne, de se mai fi avutŭ doi ochĭ sĕ te uițĭ la elŭ. Dér multŭ nu a fostŭ norocósă, căcĭ ea bolnăvindu-se rĕu a muritŭ, ér băiatulŭ a crescutŭ așa fără mamă până era de 20 de anĭ, atuncĭ îĭ muri și tată-s'o.

Acum ce sĕ gândi feciorulŭ? Eu mergŭ în lume, sĕ-mĭ cautŭ noroculŭ, că și așa, aci nu mai am de ce sta: nicĭ am mamă, nicĭ am tată, pare c'am căḑutŭ din piétră! Și cum a ḑisŭ așa a și făcutŭ; s'a dusŭ elŭ din satŭ în satŭ din orașŭ în orașŭ, dér de norocŭ nicăirĭ n'a datŭ. Odată era într'unŭ orașŭ mare, în care trăia și unŭ craiu avutŭ, care avea o fată tare frumósă. Tatălŭ ei însĕ nu vrea sĕ o mărite, numai după acela, care-i va face unŭ lucru, ce nu l'a vĕḑutŭ nimenea în lume. Mulțĭ bărbațĭ și-au căutatŭ norocului, însĕ craiulŭ pe toțĭ i-a spânḑuratŭ, fiindcă se legau, dér nu puteau duce în sfêrșitŭ o lucrare cu totulŭ totŭ nouă, despre care sĕ nu se fi nicĭ auḑitŭ pân' atuncĭ nimicŭ.

Când a auḑitŭ feciorulŭ nostru despre lucrulŭ acesta, s'a dusŭ la craiu și a ḑisŭ: Eu vrĕu sĕ-țĭ iau fata, domnule craiu, spune-mĭ ce lucru sĕ-țĭ facŭ?

Craiulŭ s'a mâniatŭ focŭ pe feciorŭ și a ḑisŭ: „Nu scii tu, prostule, că fata mea numai după acela s'a mărita, care va face unŭ lucru, care până aḑi nu este nicăirĭ?! Fiind-că ai întrebatŭ așa de prostŭ — vei perì în temniță. Și l'au băgatŭ pe bietulŭ feciorŭ în temniță.

Dér nicĭ nu închiserĕ bine ușile temniței și crăiasa ḑinelorŭ se ivi la elŭ, luminându-i temnița și ḑicêndŭ: Nu fi supĕratŭ, tu încă ai sĕ te căsĕtorescĭ cu fata craiului. Ĕtă aci o lădiță și unŭ bĕțŭ. Scóte vre-o câțiva perĭ din capŭ și-i întinde peste lădiță și peste bĕțŭ.

Feciorulŭ a făcutŭ așa, pe cum ïlŭ învĕțase crăiésa ḑinelorŭ, ér după ce fu gata, aceea îĭ poruncì: Acum trage cu perii bĕțului peste perii lădiței. Și feciorulŭ a făcutŭ așa, și a vĕḑutŭ, că lădița lui dă unŭ sunetŭ. După aceea a ḑisŭ crăiésa ḑinelorŭ: Lădița acésta va fi o ceteră și va face pe ómenĭ cu voiă bună orĭ supĕrațĭ, după cum îĭ voi tu. Apoi a luatŭ dela elŭ cetera și a ḑisŭ în ea, apoi a plânsŭ și a lăsatŭ sĕ-i cadă lacrimile în lădiță. După aceea ér a ḑisŭ către feciorŭ: Acum mai trage odată peste perii lădiței! Și feciorulŭ a implinitŭ acéstă poruncă și atuncĭ s'au auḑitŭ din lădiță glasurĭ, care supĕrau, orĭ veseliau inima omului.

După ce s'a făcutŭ Crăiésa ḑinelorŭ nevĕḑută, a strigatŭ feciorulŭ la slugile craiului sĕ-i deschidă sĕ pótă merge înaintea craiului. Și l'au slobodițŭ slugile, ér elŭ a mersŭ cu lădița într'o mână și cu bĕta într'alta și a ḑisŭ: Acum ascultă și veḑĭ, ce am făcutŭ eu! Apoi a începutŭ a trage cu arculŭ peste perii lădiței și din lădiță au prinsŭ a eși glasurĭ de bucuriă și de supĕrare și craiulŭ nu se putea despărți de aceste glasurĭ și și-a datŭ fata după feciorŭ și au făcutŭ o nuntă mare mare, câtŭ unŭ fundŭ de căldare.

Așa a ajunsŭ feciorulŭ la bucuriă și norocŭ și așa a venitŭ cetera pe lume. Cine o scie altmintrelea, altmintrelea sĕ o povestéscă!

trad. de I. P. Reteganulŭ.

MULTE ȘI DE TOATE.

Ḑilele critice ale anului viitorŭ.

Profesorulŭ de astronomiă Rudolf Falk ḑice, că ḑilele critice ale anului 1892 vorŭ fi fórte primejdióse. Fórte puține semne suntŭ, că vomŭ avé o vară căldurósă și secetósă, ci mai multŭ trebue sĕ ne așteptămŭ la o vară ploiósă. In 1892 luna va fi mai aprópe de pĕmêntŭ și de aci se conchide, că ḑilele critice ale anului viitorŭ vorŭ fi mai primejdióse ca de obiceiu. Speranțe la o bună recoltă de vii nu putemŭ avé nicĭ pentru anulŭ viitorŭ. Intre cele mai vehemente ḑile critice ale anului viitorŭ, Falk numĕră ḑiua de 28 Martie, 26 Aprilie și 16 Novembre st. n. Falk e în credința, că totŭ la ḑece mii și patru sute de anĭ trebue sĕ urmeze unŭ potopŭ, căcĭ în urma constelațiunei corpurilorŭ cerescĭ totŭ la acéstă periodă de timpŭ vinŭ corpurile cerescĭ în posiția de a pricinui prin puterea lorŭ atractivă vĕrsarea apelorŭ. Fiindcă celŭ din urmă potopŭ s'a întêmplatŭ cu patru mii de anĭ înainte de Christosŭ, celŭ mai de aprópe potopŭ va urma la anulŭ 6400 după Christosŭ. Potopulŭ acesta însĕ nu va mai fi așa de primejdiosŭ ca celŭ trecutŭ. Incă cu o miiă de anĭ înainte se va puté cunósce din anumite semne caracteristice sosirea viitorului potopŭ, despre care nicĭ vorbă nu póte fi, că dóră ar fi de natură de a nimici progresele culturei la care a ajunsŭ omenimea până acum. Acestea însĕ suntŭ numai nisce preḑicerĭ nesigure, basate pe sciința astronomică.

*

Furtună pe marea la Manche.

Pe marea la Manche domnesce o furtună teribilă, care a causatŭ până acum marĭ nenorocirĭ. Depeșele din orașele de pe cósta la Manche vestescŭ numĕróse pierderĭ de vapóre. Furtunile de pe cósta N. E. a Engliterei au întârḑiatŭ cu multŭ comunicațiile telegrafice cu continentulŭ. Pachebotulŭ de la Dower la Ostenda n'a îmbarcatŭ decâtŭ poșta. Unŭ vaporŭ de pescuitŭ s'a rĕsturnatŭ lângă Lowestol; suntŭ 7 înecațĭ. Depeșĭ din Rouen, din Guiberon etc. vestescŭ violente vijelii; suntŭ câte-va pagube materiale. La Parisŭ de asemenea bântue o adevĕrată furtună, totușĭ nu este de însemnatŭ nicĭ unŭ accidentŭ gravŭ. In urma unei furtunĭ violente în canalulŭ la Manche 3 vapóre s'au cufundatŭ între Folkeston și Hythe.

Unŭ ministru indulgentŭ.

Ministrulŭ italianŭ de interne *Nicotera* se preumblă ḑilele acestea prin orașŭ și auḑi la spatele sale cum 'lŭ *injura* oi-neva. Elŭ se întórse și vĕḑŭ unŭ bĕtrânŭ sdrențosŭ, care tocmai 'șĭ ridicase bastonulŭ sĕ dea în ministru. Acesta strigă repede pe unŭ polițistŭ, 'i făcŭ cunoscutŭ cine este elŭ și-i porunci sĕ aresteze pe bĕtrânŭ și sĕ-lŭ ducă în locuința sa, a ministrului. Acolo Nicotera, 'i făcŭ unŭ interogatorŭ. Bĕtrânulŭ 'i împărtăși, că a servitŭ statulŭ cu credință mai mulțĭ anĭ, dér că acum se afla în mare lipsă. Elŭ a datŭ o petițiune la ministerulŭ de interne, dér până acum nu a primitŭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ. Nicotera 'i dete bĕtrânului 50 de lire, cu acea indicațiune, ca sĕ mérgă liniștitŭ acasă, că elŭ, ministrulŭ va resolva petiția sa.

*

Rugăciunea bărbatului.

„Te rogĭ tu vre-odată?" întrebă dómna M. pe bărbatulŭ ei, pe care-lŭ necăja adese-orĭ.

— „Da", rĕspunse domnulŭ A. „și mai cu sémă de când m'am însuratŭ".

— „Fórte frumosŭ" ḑise dómna M., „dér nu înțelegŭ cuvintele „mai cu séma". Și ce cerĭ dela bunulŭ Dumneḑeu, de când te-ai căsĕtoritŭ cu mine?„

— „*Răbdare*" rĕspunse domnulŭ A.

*

La tribunalŭ.

Judecătorulŭ: Acusatule, unde 'țĭ este locuința.

Acusatulu: *Poste restant*, d-le judecătorŭ.

*

In grădina zoologică

Doi copii ședeau înaintea unei colivii, în care se afla unŭ elefantŭ.

George: Spune-mĭ, mĕ Dumitre, de ce are elefantulŭ unŭ nasŭ așa de mare?

Dumitru: De sigurŭ, fiindcă s'a totŭ scobitŭ în nasŭ cu degetulŭ, când era micŭ!"

CONCURSŬ.

La Comitetulŭ subscrisŭ suntŭ vacante trei ajutóre dela societatea „Transilvania", menite pentru ucenicii meseriașĭ românĭ, carĭ învĕță aicĭ în Brașovŭ.

Reflectanții au sĕ așterna Comitetului subscrisŭ până la 5 Dec. n. a. următórele documente: atestatŭ de botezŭ, atestatŭ de sĕrăciă, atestatŭ de șcólă și contractulŭ încheiatŭ cu măestru.

Comitetulŭ Asociațiunei pentru sprijinirea învĕț. și sod. rom. în Brașovŭ.

N. P. Petrescu, preș. **Ars. Vlaicu,** secretarŭ.

---

luată, numai fata nu i-se împotrivi de locŭ, ci făcŭ tóte după voia ei. Ce e dreptŭ, și ea avea unŭ planŭ, îĭ era însĕ rușine sĕ-lŭ împărtășéscă la ai sĕi fată cu străinulŭ. Tăcŭ ea, câtŭ tăcŭ; când însĕ bunica eși în tindă sĕ-i facă militarului, care era sĕ rĕmână peste nópte în gazdă la Novacŭ, ceva de mâncare, Petronila se luă după dênsa și-i spuse fără nicĭ unŭ ocolŭ, că drumulŭ Beciului nu e pentru o bĕtrână de mai de-unŭ veacŭ de vreme, că prin urmare dênsa sĕ rĕmână frumosŭ acasă și că ea însașĭ se va duce la Pavelŭ în orașulŭ de căpetenia alŭ împĕrăției.

Dér de unde sĕ vrea bĕtrâna?... 'I se părù mare lucru când îĭ dete voe nepoțicăi sĕ o însoțéscă, de altceva nicĭ poveste. Dér scițĭ cum suntŭ hotărîrile omenescĭ. Nu potŭ ține câtŭ lumea. La urma urmelorŭ mai cu măgulirĭ, mai cu rugămințĭ, mai cu sărutărĭ, fetica o băgă în cofă pe baba. După acésta biruință se rĕpeḑi acasă și se pregăti de drumŭ, ne mai dândŭ séra aceea pe la Novacŭ.

Bunica făcŭ îndată cunoscutŭ celorŭ din odae planulŭ Petronilei. Moșŭ Voina și lelea Catrina nu se împotrivirĕ.

VII.

Pe drumulŭ Beciului călĕtoresce o fată mândră ca o ḑină. Ea duce pe umerĭ nisce desagĭ de pânză albă, în carĭ are o pâne, puțină brânză, nisce făină, unŭ picŭ de sare, unŭ cuțitŭ, o lingură, vre-o câteva primenele, unŭ rêndŭ de haine și cartea de rugăciunĭ învĕlită într'unŭ ștergarŭ curatŭ. Pasulŭ ei este grabnicŭ, ca și când o tainică temere, séu unŭ dorŭ învăpăiatŭ i-ar munci inima. Buzele ei șoptescŭ din când în când rugăciunĭ umilite.

Noi o cunóscemŭ; e Petronila.

In ḑorii ḑilei plecase fata nóstră de acasă. Cu toții o petrecuseră până la Rocoșinŭ, chiar și bunica... Aicĭ rĕmaseră ceilalțĭ la liturgiă, éră Novacŭ însoți pe nepóta lui Moșŭ Voina până la orașŭ. Se duse cu ea la diregĕtoriă și-i scóse dreptățile trebuitóre pentru călĕtoriă, în sfîrșitŭ îĭ arĕtă cărarea Beciului. Îi părea rĕu bietului omŭ că nu póte merge și elŭ sĕ-șĭ vaḑă feciorulŭ, dér n'avea încătrău. In vremea din urmă slăbise și îmbĕtrânise așa de tare, încâtŭ nu mai putea fi vorba de unŭ astfelŭ de lucru. Nu scia cum sĕ-i mulțăméscă fetei celei atâtŭ de bune la inimă, și din tótă sĕrăcia lui îi dete pe drumŭ doi zlоțĭ bunĭ de cheltuélă. Petronila nu voia sĕ pună mâna pe banĭ în nicĭ unŭ chipŭ, ḑicêndŭ, că șĭ-a luatŭ ea de acasă ce-i trebue, dér în sfîrșitŭ totŭ îĭ făcŭ pe placŭ vecinului, însĕ numai astfelŭ, ca zloții sĕ fie ai lui Pavelŭ. Cu lacrimile în ochĭ îșĭ luă Novacŭ norocŭ bunŭ dela călĕtóre, binecuvĕntându-o în sufletulŭ sĕu ca pe însușĭ alŭ sĕu copilŭ.

Mergea și totŭ mergea nepóta lui moșŭ Voina. Ḑiua cea dintâi avŭ parte de drumulŭ celŭ mai plăcutŭ. Vremea era frumósă, de plouatŭ nu ploua, arșiță nu era; scii cum e mai bine, nicĭ caldŭ, nicĭ frigŭ. Și așa călcândŭ voinicesce, séra pe la tócă era tocmai în satulŭ Stupina. Nu se opri fata nóstră aicĭ, ci aflândŭ că nu tocmai departe este unŭ sătucŭ, o luă mai încolo pe drumulŭ împĕratului până-mĭ ajunse în Necrașinŭ. Aicĭ se rugă mai întâiu și mai întâi în viéța ei la o casă străină pentru sălașŭ pe nópte. Nimerì la nisce ómenĭ cu dare de mână și totodată bunĭ la sufletŭ, carĭ o primiră bucurosŭ, întrebându-o, că unde merge. Fetei îi venì nu sciu cum sĕ șĭ spună scopulŭ călĕtoriei, cu tóte acestea nu minți, ci mărturisi totŭ adevĕrulŭ. Arĕtarea ei, nefĕțărnicita ei vorbire, precum și povestirile despre bunica, despre moșŭ Voina și despre ceilalțĭ ai sĕi dĕdură gazdelorŭ doveḑĭ destulŭ de trainice, că au de lucru cu o fată de omeniă. Drept-aceea când călĕtórea nóstră voi sĕ-șĭ scótă din desagĭ ceva de mâncare, nu fu lăsată sĕ-șĭ atingă merindea, ci fu poftită sĕ șaḑă la masă cu toții ai casei. După cină nepóta lui moșŭ Voina nu pregetă a ajuta slujnicelorŭ la torsŭ și a istorisi celorŭ ce o primiseră cu atâta bunăvoință despre Rocoșinŭ și despre alte sate și orașe prin care trecuse. Mai târḑiorŭ 'i se așternŭ într'unŭ colțŭ nisce paie, 'i se dete unŭ țolŭ de învĕlitŭ; apoi diminéța căpĕtă érășĭ ceva de mâncare și fu îndemnată sĕ dea pe-acolo și la întórcere.

Petronila mulțămi din adênculŭ inimii pentru tóte și după aceea, haide la drumŭ mai departe. Când ajunse în Iaroșovŭ, se abătù puținelŭ pe la biserică, unde tocmai se ținea slujba, apoi grăbi érășĭ mai încolo. Trecŭ prin Hradeŝtŏ, prin Cimerŭ și prin Bistrița; alŭ doilea popasŭ peste nópte ïlŭ făcŭ aprópe de Țéra-Nemțéscă. După ce trecŭ granița însĕ nu-i mai umbla așa de bine ca până acum. Cu Nemții n'avea cum se înțelege, căcĭ limba lorŭ nu o pricepea. Bucuria ei, când da peste cineva, care sciea cehesce!

(Va urma). I. Urban Jarnik.

Tragerĭ la sorţĭ.

Crucea r. ital. 2 Nov. ser. 1375/14 3473/37 4520/16 5034/34 5563/36 5822/5 6254/6 6854/33 9440/18 9661/16 10077/30.

In amortisare ser. 604 2613 2775 3893 4952 6415 6495 6565 7990 8939 9027 10426. Tragerea următóre la 1 Febr. 1892.

Losurĭ de Bucurescĭ, 20 francĭ, 2 Nov. ser. 140 254 461 483 598 599 630 642 781 963 1143 1208 1507 1655 1688 1695 1768 1976 2075 2163 2179 2205 2318 2334 2403 2495 2605 2643 2663 2773 2930 2933 2946 3019 3020 3123 3205 3265 3303 3485 3549 3587 3669 3698 3740 3758 3780 3844 3851 4009 4033 4036 4039 4101 4135 4222 4275 4466 4689 4809 4843 4973 5112 5362 5410 5474 5532 5537 5625 5641 5676 5726 5908 6208 6282 6268 6501 6681 6772 6796 6833 6873 3962 7284 7290. Tragerea următóre 1 Martie 1892.

Jó-sziv, 15 Octomvre, cu câştigurĭ ser. 210/70 fl. 25 234/53 fl. 25 235/36 fl. 100 240/20 fl. 25 268/14 fl. 25 268/95 fl. 25 278/67 fl. 500 285/82 fl. 25 512/23 fl. 25 1295/12 fl. 1000 1319/34 fl. 25 1371/38 fl. 100 1389/54 fl. 25 1389/97 fl. 100 1917/6 fl. 25 1924/4 fl. 25 1967/63 fl. 20000 3016/21 fl. 100 3086/92 fl. 25 3186/59 fl. 25 3296/36 fl. 25. 3462/49 fl. 25 5383/27 fl. 25 5383/31 fl. 25 5383/55 5916/3 fl. 25 6214/66 fl. 25 6591/19 fl. 500 6591/22 fl. 500 6843/64 fl. 1000. Cu câştigŭ de câte 2 fl. suntŭ 300 de serii.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Noemvre. are 30 ḑile. Brumarŭ.

1891 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	3 Mart. Achepsima	15 Leopold	7. 7	4. 23
Lunĭ,	4 Cuv. Ioanichie	16 Ottomar	7. 8	4. 22
Marţĭ,	5 Mart. Galacteon	17 Emma	7. 10	4. 20
Mercurĭ,	6 Par. Pavel martur	18 Eugen	7. 12	4. 19
Joi,	7 SS. 33 Mart. Milent.	19 Elisabeta	7. 13	4. 18
Vinerĭ,	8 † Arch. Mich. şi Gavr.	20 Corbinian	7. 14	4. 17
Sâmb.	9 Mart. Onisifor	21 Maria jert.	7. 16	4. 16

Preţurile cerealelor din piaţa Braşovŭ.

din 13 Noemvre 1891.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă. fl.	cr.
1 H.-L.	Grâu cel mai frumos	8	80
"	Grâu mijlociu	8	30
"	Grâu mai slabŭ	7	90
"	Grâu mestecatŭ	5	60
"	Sĕcară frumósă	6	70
"	Sĕcară mijlociă	6	50
"	Orzŭ frumosŭ	4	90
"	Orzŭ mijlociu	4	70
"	Ovĕsŭ frumosŭ	2	70
"	Ovĕsŭ mijlociu	2	50
"	Cucuruzŭ	5	40
"	Mălaiu	4	30
"	Mazĕre	9	40
"	Linte	15	—
"	Fasole	5	20
"	Sĕmênţă de inŭ	9	50
"	Sĕmênţă de cânepă	4	90
"	Cartofĭ	1	50
"	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	48
"	Carnea de porcŭ	—	48
"	Carnea de berbece	—	28
100 kile	Sĕu de vită prôspĕtŭ	24	—
	Sĕu de vită topitŭ	34	—

Têrgulŭ de rîmătorĭ din Steinbruch. La 8 Nov. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 125,412 capete, la 9 Nov. au întratŭ 1008 capete şi au eşitŭ 2825 rĕmânêndŭ la 10 Nov. unŭ numĕrŭ de 123595 capete. — Se notéză: marfa *ungurésců* veche, grea dela 46 pănă la 47 cr. marfă *ungurésců* tineră grea dela 48— cr. pănă la $48^1/_2$ cr., *de mijlocŭ* dela 48 cr. pănă la $48^1/_2$ cr. — *uşóră* dela $46^1/_2$ cr. pănă la $47^1/_2$ cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela $45^1/_2$ pănă la $46^1/_2$ cr. — *de mijlocŭ* dela $45^1/_2$ cr. pănă la $46^1/_2$ cr. *uşóră* dela 45 cr. pănă la 46 cr. — *Marfă de România* de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transitto mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. pănă la — cr. transito dto ţepósă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela 46—47 cr. transito, mijlociă grea dela $45^1/_2$—$46^1/_2$ cr. transito uşóră dela 44—46 cr. Porcĭ îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. pănă la — cr. Cântăriţĭ la gară cu $4^1/_2$.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 10 Nov. n. 1891

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	pănă
Grâu Bănăţenescŭ	80	11.50	11.70
Grâu dela Tisa	80	11.50	11.70
Grâu de Pesta	80	11.45	11.65
Grâu de Alba-regala	80	11.50	11.70
Grâu de Bácska	80	11.50	11.70
Grâu ung. de nordŭ	80	—.—	—.—

Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilgr. dela	pănă
Sĕcară		70—72	10.50	10.65
Orzŭ	nutreţŭ	60—62	6.40	6·75
Orzŭ	de vinars	62.—	6.95	7.45
Orzŭ	de bere	64.—	7.65	9.
Ovĕsŭ		39.41	6.40	6.65
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	6.60	6.79
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	6.55	6.55
Cucuruzŭ	"	—	.—	.—
Hirişcă	"	—	5.65	5.90

Preţulŭ pe 100 chilograme.

Producte div.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	pănă
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	44·—	48.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
"	roşiă	52·—	55.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37·50	38.—
Oleu de in		6.75	7.—
Uns. de porc	dela Pesta	55·50	57.50
"	dela ţĕră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	48.—	47.—
"	afumată	54.—	56.—
Sĕu		37.	38.—
Prune	din Bosnia în buţĭ		
"	din Serbia în sacĭ		
Lictarŭ	slavonŭ nou	17·75	18.25
"	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	unguresci		
"	sêrbescĭ		
Miere	brută	29.—	30.—
"	galbină strecurată	32.—	33.—
Ceară	de Rosenau	138.	140.
Spirtŭ	brutŭ	20.75	21.25
"	Drojdiuţe de spirt	21.75	22.25

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 14 Noemvre st. n. 1891.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	9 32	Vênd.	9 35
Argintŭ românescŭ	"	9 23	"	9.28
Napoleon-d'orĭ	"	9.53	"	19.36
Lire turcescĭ	"	1048.	"	10.53
Imperialĭ	"	9.48	"	9 53
Galbinĭ	"	5.45	"	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%		—.—	"	—.—
" " " 5%	"	—.—	"	—.—
Ruble rusescĭ	"	114.—	"	115.—
Mărcĭ germane	"	57.50	"	58.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 13 Noemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	103 15
Renta de hârtiă 5%	100 65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.—
dto argintŭ	97.55
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	111.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	90.45
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	129.25
Renta de hârtiă austriacă	91.15
Renta de argintŭ austriacă	90.85
Renta de aurŭ austriacă	108.60
Losurĭ din 1860	136.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1000.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	213.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	273.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.62
Napoleon-d'orĭ	9.37
Mărcĭ 100 împ. germane	58.—
Londra 10 Livres sterlinge	118.05

Bursa din Bucurescĭ din 11 Novembre.

Valorĭ	%	cumpĕ
Rentă română perpetuă 1875	5%	100.—
Renta română amortisabilă	5%	96.—
dtto	4%	$81.^1/_4$
Renta rom. (rurale convertite)	6%	$102.^3/_4$
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	4%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescĭ	5%	—.—
idem idem din 1884	5%	93.—
idem idem din 1890	5%	95.—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	—.—
idem idem	5%	$99.^1/_4$
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	103.—
idem idem	6%	$102.^1/_2$
idem idem	5%	93.—
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ.	5%	$84.^1/_4$
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr v. N.	276.—
Banca Naţion. ult. div. 83.—	500	1470
Dacia-România ult. div. 30 lei	200	359.—
Naţionala de asig. ult. div. 32 lei	200	375.—
Banca Rom. ult. div. fr. 15.—	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 15 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
Agio în Bursă	—	—.—
Rubla de hârtie	—	
Banca Naţion. a României	—	
Scompt.	5%	
Avansurĭ pe efecte	6%	
vansurĭ pe Lingourĭ	6%	

La numĕrulŭ de faţă alŭ „Gaz. Trans." se alătură unŭ prospectŭ alŭ Librăriei N. Ciurcu din Braşovŭ.

Cursulŭ losurilorŭ private din 11 Nov.

	cump.	vinde
Basilica	6.40	6.80
Creditŭ	135.—	135.50
Clary 40 fl. m. c.	51.75	52.75
Navig. pe Dunăre	121.—	123.—
Insbruck	23.25	24.25
Krakau	22.20	22.50
Laibach	22.—	23·—
Buda	53.50	54.50
Palffy	52.50	53.50
Crucea roşie austr.	16.75	17.25
dto ung.	10.75	11.25
dto ital.	12.	12.50
Rudolf	19.50	20.50
Salm	59.—	60.—
Salzburg	24.—	25.—
St. Genois	61.—	63.—
Stanislau	27.50	29.50
Trieitine 4½% 100 m. c.	130.—	133.—
dto 4% 50	59.—	61.—
Waldstein	36.—	37.—
Windischgrätz	48	50.—
Sêrbescĭ 3%	37.25	37.85
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	113.50	114.—

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 20 minute diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Clușiu): 2 óre 48 minute după amédĭ.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 23 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 10 óre 24 minute séra.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 5 óre 15 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 19 minute după amédĭ.

3. Dela Brașovŭ la Zĕrnescĭ:

Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 45 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 2 óre 58 minute după amédĭ.

Dela Brașovŭ la Sân-Georgiu.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 30 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 2 óre 10 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ (peste Aradŭ): 5 óre 8 minute diminéța.
Trenulŭ de persóne: 8 óre diminéța.
Trenulŭ acceleratŭ (peste Clușiu): 2 óre 9 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 10 óre 5 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 18 minute după amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 58 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 10 óre 17 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 9 óre 24 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 44 minute séra.

Dela 4 Sân-Georgiu la Brașovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 30 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ: 3 óre 10 minute după amédĭ.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.